

3/2/07

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ జూలై నెల 23-వ తేది స్థానువారము } No. 96  
Vol. 16 } శ్రీ విభవనామ సంవత్సర అధిక శ్రావణమాస శుద్ధ షష్ఠి. } సంచిక ౯౬

## అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు  
జ్యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది  
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల  
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.  
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.  
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.  
జురజను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట  
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ  
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము  
లలో గూడ వాడుచున్నారు.



అమృతాంజనము అన్ని విధములగు  
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన  
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-4 0-10-0  
డబ్బన్ 1-4 రు 6-4-0 లు.

వ్రతయింట ముఖ్యముగా నుండకగినది.

అమృతాంజనం డిపో!

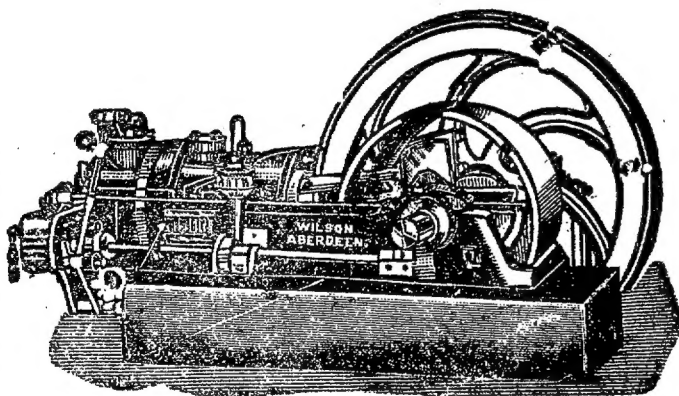
6, 7 తంబు శెట్టిపీఠి, మద్రాసు  
శాఖ

109, ఫ్రీరీడ్, ఫోర్ట్, బొంబాయి

## ప్రసిద్ధి కెక్కిన విల్సన్ గ్రూడాయిలు యింజనులు

సులభమైన మెకానిజమ్.

వేపరైజరులేదు త్వరలో స్టార్టగును.



మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజంట్లు

యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగిచెట్టిపీఠి, మద్రాసు.

బ్రాంచిఆఫీసు, బెజవాడ.

యా యింజనులు శ్రేష్ఠత తైపు  
లోను, కొలు స్థానింగు తైపులోను 7  
గుర్రములు వేర్వేరు పవరుమొదలు రో  
గుర్రముల వేర్వేరు పవరువరకు యెల్లప్పు  
దున్న స్థానంలో సిద్ధముగా నుండును.  
అన్ని సామానులు చాలా జలముగాను,  
తెంపరు గలవిగాను వుండును. (కూ  
డా యిలు ఖర్చు అతిస్వల్పము. యెంత  
మట్టి చమురుతోనైనను అతి తృప్తికర  
ముగా పనిచేయును. భరణు అతి  
వరసము.

4887

## WANTED.

Candidates for Telegraph and Station  
Master's Classes. Full particulars and Railway  
Fare certificate on 2 annas stamp. Apply to  
Central Telegraph College, Nai Sarak, Delhi.  
437

## ప్రకటన

సూపర్ వైజరయిన దేవరకొండ సీతారామ  
య్యగారు యాకంపేసితో చేసుకొనిన ఒడంబడిక  
రద్దు కాబడినప్పుడు బాపట్ల ఆఫీసులోనుండి యుం  
డిరి. తెనాలి ఆఫీసులోనుండి తొలగించబడినను  
వార్త తప్పిదమని గ్రహించవలెను.

ఎన్. గంగరాజు, మేనేజింగ్,

డైరెక్టరు, ది మెసూరు అగ్రికల్చరల్

డైరెక్టరేట్, డి. బాక్స్ 375, బొంబాయి.

## ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రప్రదేశ్ రత్నాకర రు. 2, భవ్యప్రకాశిక రు. 1.  
2046) చార్జరు క్రింద కృషిచేయవలెను, బెజవాడ.

## అత్యద్భుతము! ఆశ్చర్యము!! అమోఘము!!!

ఇదివర కెన్నడు ఈదిగువ తెలుపబడినట్టి బహుమతి సామానులు మీరు కని, విని యుండరు  
అప్పుడే సగముభాగము విక్రయమైనది. ఆలశ్యముచేసిన ఆశాభంగమగును. ప్రస్తుతము కొనలేనివారు  
సహితము ఒకడపా చూచి ఆనందింపుడు. గాన ప్రతియొక్కరు ఒకడపా మా ప్రదర్శనశాలకు రా  
గోరెదము.

బహుమతి నివృత్తిగన బంగారు గోయరములు, ఇవిలేవన్ దంకం బ్రష్టు, దువ్వెనలు, అద్దములు, కట్టలు, పెండ్లి ఫోటో  
ఫ్రేములు, నవీనరకము పెండ్లి టీ, కాఫీ సెట్లు మున్నగు మేలైన సరకులు భరణముగా విక్రయించబడుచున్నవి.

తెలివిలాసము

"ఉమ్మిడియార్"

తెలిఫోన్ నెం 2802.

ఉమ్మిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

నగలవ ర్రకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.



శనివారమునందు పోవకమునుపే మీతల వెంట్రుకల గురించి తగుతగ్గ వహించుము.



వెంట్రుకలు దుశ్శవతో పూడివచ్చునంతవరకు ఆలసించకు  
వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు అతితగ్గవతో యనిగ్రహించుము

### కామినియాఆయిల్

తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికీ  
దివ్యామృతము

వెంట్రుకలను కాంఠిహింసగాను, చిట్టిబావులు విను  
కుగానుండునుండి రక్షించి వట్టుకుచ్చునట్లే, ఈ మృద రక్తములె  
నిగనిగలాడించును. ఈమలభవదీని శేడే వ్రక్షించుము. మీ వెంట్రుక  
లంత త్వరతో అంతుగా పోతున్నో, కలకు చలదనము గలిగించు  
నో గమనింపుము. కామినియాఆయిల్ మీ వెంట్రుకలకు నెట్లు అధి  
క్యతగలుగజేయునో గుర్తించుము. ప్రతివట్టుకలతోను, వత్సనోను,  
దుశ్శవాలతోను, కఠినరక్తములను, అమ్మవారలందరివద్దను వోలుము. మీవూరి వర్తకులయొద్ద కొనుగత్తుము,  
కామినియాఆయిల్ తో అని చూచి మరికొనుము.

సీసా 1-8 నెల. రు 1-0-0 పోస్టేజి 0-6-0 (కర్ణాటక, సీసా 8 రు 2-12-0 పోస్టేజి 0-12-0)

### ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

కానుట మరువకుడు.

మీదునుపులమీదగాని, కీలు రుతులమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటో దిల్ బహారు  
చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైరీపువ్వుల వరిమగములను, వడజల్లి  
నట్టినట్లును. పెండ్లిసమయానందు బంధువులందరినీ సంతోషపరచుటకు, ఆటో దిల్ బహారు  
తప్ప మరెవరైనా కానరాదు. శేడే ఒకసీసాకొని, దాని అద్భుతవర్తమాను అనుభవించుము.

1/2 ఓన్సు ఓటో దిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " "	" 1-4-0
1 ట్రామా " "	" 0-12-0

నమూనా సీసాలెడగాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.  
సువాసన కార్డు 1-8 లగా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్మామక్కుడు మార్కెట్టు, బొంబాయి నెం 2.

126



ఇలహింస, వరముల ఇలహింస

# రక్త శోధి

Deschiens' syrup

శిశువుల ఉపయోగము

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణను, 30,000 వైద్యులచేత కొనియ్యబడు. చెప్పిచ్చు, కాబట్టి  
అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చక్కము.

To be had of all Chemists (Wholesale C. T. HARI & Co., 174 Broadway Madras

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండతగినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

## మా లోకామయహర కసూరి మాత్రలను

Regd

Rare Mark



తెప్పించి, ఒకదాని చాడిన మీరు బిక్కిలి కృత్రిమంబుడరని మా నిశ్చయభిప్రాయము. (తెలిసినను ఆరుగర తో  
మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. 504, వా 801

ఇది మేలైనకసూరి, కుంకుమపువ్వు, ఆపూర్ణమైన పిండులు మొదలగునవి చేర్చి, కాస్తాత్రికముగా తయారు  
చేయబడినది. తంబూలులతో గాని, బిడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలవిధములు, దగ్గులు, శీతలము  
ఆస్తర్లము, స్నేగు, కడుపుబ్బాదు, కడుపునొప్పి పిల్లలు తడిసేము, క్రక్కలు ఈడ్చు, అగ్నిహింసము, మదజల్ల  
ము బలహీనత మొదలగునాటికి వ్రాతయధమునలే పనిచేయును. స్త్రీలు వసిలెల్లలను ముసలివారు మొదలగువారికి  
అమృతమనము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వర్తనసాదము. 250-800 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రు 0-4-0  
పోస్టు 4 రు 0-4-0 జి. పోస్టు ఖర్చుతో 6 పమా రు. 1-8-0, 12 కి రు. 2-18-0, 25 కి రు 5-8-0

భిషగ్ రత్న పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రేటరు.  
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

## చెన్నపురి కార్పొరేషను

మురికికాల్వలో మృత్యులై కార్మికుల  
కుటుంబములకు పరిహారము

స్థాయిసంఘములకు ఎన్నికలు

చెన్నపురి కార్పొరేషనుపది నిన్ను సామంత్రిము ది.బ.  
గోపతి వారాహుని మి చెట్టిగారి వ్యాఖ్యతో క్రింద పమావేళ  
మయినపుడు కార్పొరేషను పరిపాలనను నిర్వహించే ప్రభుత్వ  
మువారు గావించిన విమర్శనగరించును, "ఇట్లేల వ్యాఖ్యకా  
కాలవద్ద చుగగు వంకింగు స్త్రీమహల్ వివచాయువులచే ముర  
ణించిన మాత్రం కటాంబముల కొనుగ పరిహారముల గురించియు  
చర్చ జరిగెను. పభాకార్యక్రమము (పారంభముగలతోడనే,  
చెన్నపురిచెట్టిగారు వ్యాఖ్యకలాకాలవద్ద మగగుకాల్వలలో  
వివచాయువులచే మురణించిన మాత్రం కటాంబములలో నొక్కొక్క  
కటాంబమునకు రు 1000 ల పరిహారము నిర్ణయించినదని  
తాను నోటిను నొసగిన ప్రతిపాదనను ఆశ్చర్యపరచినయముగా  
గైకొని చర్చించుట కనమతి నొసగవలసినదని గోంగా పభవార  
రంగీకరించిరి. అందువలన నధ్యక్షుడు సామంత్రిము 6 గ. 40  
ని. ల కీవిషయము చర్చకు గైకొనబడునని ప్రకటించిరి.

పిమ్మట కార్యక్రమపట్టికయందు దుదహరింపబడిన రీతిని  
స్థాయిసంఘములకు ఎన్నికలు జరిగెను టి. గుండర రావునాయు  
దిగారి స్థానమున వెక్కెస్టాస్థాయిసంఘమునకు డి. ఎం. రీతు  
గారును విద్యా స్థాయిసంఘమునకు సజ్జా ముసాఫిచెట్టిగారు  
ను : ఖ్యూలగ నెమ్మకొనబడిరి. జిల్లా విద్యాసంఘమునకు,  
కార్పొరేషనుకు: ప్రతినిధిగ కృష్ణదాసు లాలాగారు తిరిగి  
ఎమ్మకొనబడిరి.

### నిబంధనలు

ఆహారపదార్థముల విక్రయములగురించియు, బజారు ఏర్పా  
టులగురించియు, దోచి ఖానాగరించియు, వ్యాధుల విచార  
రణ పదార్థల గురించియు తయారుచేయబడిన చిట్ట నిబంధనలు  
తరువాతి చర్చకువచ్చెను. ఈ నిబంధనల నన్నిటిని ఆయావిష  
యములకు సంబంధించిన స్థాయిసంఘములవారి శిఫార్సులకొర  
కు పంపవలసినదని వి. చక్కెరై చెట్టిగారు తపపాదించగా సంగీక  
రింపబడినది.

### పరిసాలనానివేదికపై ప్రభుత్వవిమర్శ

1926-27 సం॥ కార్పొరేషను పరిపాలనానివేదికను  
విమర్శించు ప్రభుత్వమువారు గావించిన సుతగవు తికచాత  
చచ్చుకు వచ్చెను. ప్రభుత్వమువారి యాత్మకవునచ్చి చాలకాల  
మైనదరియు ఇపుడావిషయము చర్చించుటలన ప్రయోజనమే  
కలదునుండవలె నుడువును. చక్కెరై చెట్టిగారు రాయలైరు  
పును రికార్డుచేయలసినదని గోరిరి. డా॥ బి. ఎస్. మల్లయ్య  
గారు సేనుచననెరుకుచు, టి.క రికార్డు చేసినయెడల ప్రభు  
త్వమువారి విమర్శల సంగీకరించి ట్లననయ, ప్రభుత్వమువారు  
రా వివర్యలలో తీవ్రముగు వాగ్వివరల గావించియుండుటచే  
నానిని చర్చించితిరవలెనని సడవుచు ప్రస్తుత మాచర్చను నిలపి  
రాభోవు పమావేళమున నీ విషయమును మొదటి యంశముగ  
గైకొని చర్చింపవలసిన దని ప్రతిపాదించిరి.

కె. శ్రీరామలనాయకుగారు, చక్కెరై చెట్టిగారి  
సూచననెరుక్కుచు, ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము మొదట అం  
దినపుడు, చాల అంది పభులక, మంత్రిగారిని బ్రాంగిలేయవలె  
ననునంత యాగ్రహము వచ్చెననుడువుచు ఇపు డా యాగ్రహ  
ముంతయు చల్లారిపోవుటకు కారణమేమని ప్రశ్నించిరి.

సామి వెంకటాచల చెట్టిగారు చర్చకు మరియొక దినము  
నకు నిలపియుంచునెనను ప్రతిపాదన నెరుక్కుచు అంగువలన  
ప్రయోజనము లేదనియు, వెంటనే చర్చింపవచ్చుననియు నడి  
చిరి. ప్రభుత్వమువారి విమర్శలలో 42, 48 వేరాలలో మాత్ర  
మే పభుల కా తేవణియములకు ఆశోపణలు గలవు. పారగ  
ర్యనిర్వహణమున దిక్షింపబడిన కార్పొరేషనులో పార్టీ రాజకీ  
యముల ప్రవేశ పెట్టుచున్నానని ప్రభుత్వమువారు దాశోపించి  
రి. తమపనినిదాము జూరుకొనక ప్రభుత్వమువారు రనవనరము  
గ నిట్టి యధిక ప్రపంగమునకు నిలు వింతగమున్నది. సానిక  
సంస్థలయందు దీరాజకీయ సాలక భేదములను ప్రభుత్వమువారి చే  
చ్చిపెట్టిరి. ప్రభుత్వమువారు సూచించిన దోపయ్య సానిక  
కుంస్థలయెడల వార నెలం విరియచున్న పద్య  
సలే కారణముగా ని ఇతర మేమియు కార  
ణముగాదు. ద్వంద్వ పరిపాలనా విధానమున్నంతవరకు ఈ పా  
క్షిక వివాదము లిటులనేయుండి తీరను. అంతమారముపోనేల,  
ప్రభుత్వవర్గమునందును, కాసనపభలందును ఇట్టిపాక్షిక విభేద  
ములులేవా. ప్రభుత్వమువారివిషయమున కార్పొరేషనువారికి  
నీచిచెప్పబూతకొనుటకుండునా తాను నీచినినేకొనుటమేలు  
అని వెంకటాచల చెట్టిగారు నుడిచిరి.



జి. ఎ. సతేశ్వరగారు పెంకటాచలం శైలిగారి వాక్యములను బుద్ధిచూపుచు, మంత్రానుష్ఠానము, ప్రభుత్వమువారును పాట్లపడ్డ తులపై సానికపంపులకు సత్కృత్యములు జామినేమను చేయుచున్నంత కాలమును సానికపంపులందు పాక్షికవివాదములు వ్యాపించుచునేయుండునని నడిపిరి.

బుర్రా సత్యనారాయణగారును పైవిధముగానే మాటలాడుచు పదరు విమర్శలను వ్రాసినవ్యక్తి తానే పాక్షికరాజకీయ భేదబుద్ధితో వ్రాసినట్లు దానిలోనివివరములను పుష్టపడుచున్నదనియు, ఆయుత్తరవును చిత్తుకాగితముల బుట్టలో దాఖలుచేయుటచేతమనయును నడిపిరి.

పిమ్మట మల్లయ్యగారి ప్రతిపాదనను వోటునకుబెట్టగా సత్యధిక సంఖ్యాకులచే నామోదించబడినది.

జంతుప్రదర్శనశాలలో రు. 6200 ల చెచ్చించి, జంతువైద్యశాలయొక్క నిర్మించుటకు సభవారు తీర్మానించిరి.

నగరమున కల్లుదుకాణములు

జి. 1-10-28 నుండి చెన్ననగరమున 57 కల్లుదుకాణములు తెరువబడునని తెలుపుచు, ఆయాకల్లుదుకాణముల సేర్వరకుటకు నిర్ణయించబడిన ప్రదేశముల పరిధియను కార్యోచనమువారి కేమైనయాపై పలుకుల గలవానిని క్రిందియందు చెన్నపురి కలెక్టరుగారు వ్రాసినతేది తరువార చర్యకు వచ్చెను.

ఇదివరకు కార్యోచనమువారి కేమియనున గలిగిన యనుభవములనుబట్టి, ఈవిషయమున కార్యోచనమువారికి యభిప్రాయమును తెలుపబూనుకొనలేదని కలెక్టరునకు తెలియజేయవలసినదని సామి వేంకటాచలం శైలిగారు రుపపాదించగా సభ వారంగీకరించిరి.

ఇటీవల ఆగ్నిప్రమాదములవలన పరకరామప్రీతియైన గృహములను తిరిగి నిర్మించుకొనుటకు యాగృహములకు గ్రాంటు నొసగువిషయమై కొంతవర్షముగలిగిన పిమ్మట ఆంగీకరించబడినది.

1927-28 సం॥ నందు విరాళములకొరకు ధర్మసంస్థలలో కొన్నిగడుపు దాతలపిమ్మట దరఖాస్తులపెట్టుటచే విరాళముల నిరాకరించబడినది స్థాయిసంఘమువారు తెలిపిరి. ఈవిషయమై చర్యలుగడుగుండగా 6-45 గంటలగుటచే చర్య నిలిపి, తెల్వవారిచెట్టిగారి తీర్మానము చర్యకు దీనుకొనబడినది.

మురుగుకాల్వలో మరణములు

లాకాతేజస్వనున్న ముగురుకాల్వలో విషవాయువువలన మరణించిన అయిదుగురి కార్యోచనము పనివారి కుటుంబములకును ఒక్కొక్కరి కుటుంబమునకు రు.1000లవలన పరిహారము నొసగవలసినదనియు, పదరు మరణముల కారణమునుగురించి విచారణముజూపిచెకొనిన నిట్టివి జరుగకుండ తగుబాగ్రతవులను కొనవలసినదనియు, కమిషనరుగారి సీసభవారుగారు హెచ్చరిక ఆను ప్రతిపాదనను తెల్వవారిచెట్టిగారు రుపపాదించిరి.

గడ్డ రంగయ్యనాయుడుగారు, "పదరు కుటుంబములకు యావచ్చిన మొత్తము పెన్నను నొసగుట కేర్పాటు చేయవలసినదని ప్రతిపాదించుచు ఒకే మొత్తముగా నొసగిన యెడల, పదరు కుటుంబములవారా మొత్తమును ఆచిరకాలముననే దుర్యయ మొనర్చి, తరువాత చిక్కుపడుచు రని తెలిపిరి.

వి. చక్కరై చెట్టిగారు, మరణించినవారిలో (1) గోవిందు (2) నాదమని (3) మునుస్వామి (4) కన్నన్ అనువారి ఒక్కొక్కరి కుటుంబమునకు రు. 600 లవలన, క. మల్లయ్యగారు అను వారిని కుటుంబమునకు రు. 1,200 లను పరిహార మొసగవలసినదని ప్రతి పాదించుచు, కార్మికుల పరిహారచట్టము ప్రకారము మొదటి నెలలకు వరసగా రు. 480 రు. 450 రు. 450 లు ఇచ్చితరవలెనని కార్యోచనము కమిషనరే తెలిపినదియు, పదరు కార్మికుల దుర్మరణమువలన వారికుటుంబములకు గల్గిన దుస్థితికిరదుకొని కొంచె మధికముగచేర్చి తానుపాదించిన మొత్తము నొసగవలసినదనిగోరిరి.

పదరు మంత్రుల కుటుంబముల కొసగవలసిన వడ్డపరిహారపు మొత్తమును నిర్ణయించవలసినదని లేబరుకమిషనరుగారి యలసినదని రంగరామనాథముగారు ప్రతిపాదించిరి.

సింగారశేఖరచెట్టిగారు, ప్రతిపాదనలపై మాటలాడుచు, ఒకే మొత్తముగా నొసగినయెడల వారు దుబారాచేసి పాడుచేసుకొనెదరని నడువుట ఆశ్చర్యమునీయు, దుబారాచేయువారు ధనికులలోను పేదలలోను గూడ గలరనియు, పేదలకంటె ధనికులే ఎక్కువ దుబారాచేయుందు రనియు నడిపి, కార్యోచనమువారి నొసగదలచిన మొత్తమునంతయు నొకేనూ నొసగవలసినదని తెలిపిరి.

టి. పి. మిశ్రాశ్రీమండరం, బుర్రా సత్యనారాయణ, డా. మల్లయ్య, శ్రీ రామ లా శాయుడుగారు, కార్యోచనమువారి నొసగవలసి యున్నదని కార్యోచనము కమిషనరు తెలిపిన మొత్తమును కార్మిక పరిహారకాసనమునందు విధింపబడిన రీతిని లేబరు కమిషనరువద్ద నిలువ చేయవలసినదని గోరిరి. పరిహారమొసగు విషయము లన్నియు పరిహారముగు వరకును, మరణించిన కార్మికుల కిదివర కొసగుబడు వేతనములతో క్రితమానముగ మొత్తమును ప్రతిమాసమును వారికుటుంబములకు తీర్చుండుగా చేర్చింపవలెనని, కోశాగారు ప్రతిపాదించిరి.

## ది ఆంధ్ర ఇక్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

గమనింపదగ్గ ముఖ్య విషయములు

(1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 29182-0-4 నికరాదాయము (Surplus) ఇది చాల అరుదు.

(2) 1927 సంవత్సరములో మరణము వల్లగాని, మరేవిధమైనట్టి గాని క్షయము లేక పోవుట కుభవనూచకము.

(3) ఖర్చులు పీరియదు ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100-కి 82% రెండవ సంవత్సరము 50% ఇది విశేషమునకు దాఖలా.

"భీమాకంపెనీలు మొదటి సంవత్సరము నికరాదాయమును (Surplus) కనుపరచుట అరుదు. ఆంధ్ర ఇక్సూరెన్స్ కంపెనీవారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూప గలగుట ప్రశంసనీయును" (స్టేటుమెంట్ పత్రిక.)

వలకుబడి గల ఏజెంట్లు జీతము మీదను, కమిషన్ మీదను కావలెను.

య. మంగయ్య, కార్యదర్శి.

## వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుల

వారి ప్రసిద్ధశాస్త్రీయ ఆయుర్వేదాపధములు.

### జీవామృతము

(రిజిస్టరు)

బలహీనతచే కలుగు నేవ్యాధిలైనను నిరోధించి, దేహమున కమితమును పుష్టిని, కొత్త మంచి రక్తమును, నరములకు పటుత్వమును, పిరవృద్ధిని, భీమబలమును ప్రసాదించు శ్రేష్ఠమైన బలవర్ధకాపధము

వెల సీసా రు. 3-4-0.

### కర్పూరాద్యరిషమము

(రిజిస్టరు)

విషూచి సంజీవినివటి

ఎంత తీవ్రస్థితియందున్న కలరా యను వాంతి భేదించినను రూపు మాపు దివ్యాస్త్రములు. 30 సంవత్సరములనుండి భారత వర్షమునందలి ఎందర ప్రాణులనో రక్షించినవి.

నెట్టు 1-కి రు. 1-2-0.

నెల్లూరు, బెంగళూరు, తెనాలి, గుంటూరు, బెజవాడ, గుడివాడ, బందరు, ఏలూరు, రాజమండ్రి, రాజోలు, సికింద్రాబాదులందు గల మా ఏజెంట్లందరి యొద్దను మా జ్ఞాపకములు దొరకగలవు. తదితర ప్రాంతముల ఏజెంట్లు కావలెను. కోరువారికి కేటలాగు ఉచితము.

### ఆయుర్వేదాశ్రమము (రిజిస్టరు)

151, గోవిందప్పనాయకబీధి  
తపాలాపెట్టె నెం. 287.

మదరాసు.

తెలిపాన నెం. 2191.  
కంటి నిలాసము "పండిట్"

## డి. నార్తయిండియన్ జూలరీ మాన్యు ఫాక్చరింగ్ కో, బెజవాడ

నవరను బంగారుకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీవిచ్చెదము

మానద అన్ని విధములయ్యు బంగారు, వెండినగలు, వెండి మరచెంబులు, గిన్నెలు వగయిరాలు యెల్లప్పుడు విక్రయమునకు స్థాకులలో యుండును. పచ్చలు, కెంపులు, నీలములు, పువ్వరాగములు ఆసలంజాతిలోను యిమిలేమనులోను విక్రయమునకు దొరకును. విశ్వ బ్రాహ్మణులకు వుపయోగించు ఆకురాట్ట, గాజులమ్మలు వగయిరాలు అన్నివని సామానును పరసనయ్యు ధరలకు విక్రయించబడును. వకసారి మాత్రం వ్యాపారము చేసిన మానమృతము మీకే తెలియను.

ప్రాప్రయిటరు, గుంటముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

3962

## మేలైన పోర్టులాండు సీమెంట్

(నెమలి మార్కు)

మునిసిపాలిటీలు, రైల్వేలు, ఎంజినీరులు, కంట్రాక్టరులు, ఇతరులు విశేషముగా దీనినే ఉపయోగించి వ్రామింతుమన్నారు.

గట్టిగా నుండుటయందు నుప్రసిద్ధమైనది, ధరపరమము. వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను. 4899 శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం అందు కో, 140, ఆదియప్పనాయకనీపీధి, మద్రాసు.

కార్యోచనము కమిషనరు వైన నూచించిన పరిహార మొత్తములను లేబరు కమిషనరునకు చెల్లించి, కార్యోచనము వారు, ప్రత్యేకముగా, పదరు పరిహారములలో పరిశమానమును మొత్తములను చెప్పించి కార్యోచనము దిలెంపరచుకొని వారి పైనప్పు వడ్డని, వారి కుటుంబములకు మానవారీ పేక్షమనుగా నొసగుచుండవలసిన దని సామి వేంకటాచలం శైలిగారు ప్రతి పాదించిరి.

కొంత చర్యజరిగిన పిదప, సామివేంకటాచలం శైలిగారు, కోశాగారు ప్రతిపాదనలు పీకపొయెను. చక్కరై చెట్టిగారి ప్రతిపాదన నెగ్గెను. అంతటితో సభ ముగిసెను.

అమృతనరు పాకీవాండ్ల నభ్యై

అమృతనరు జూలయి: 21 నాయకులు మధ్యవర్తులుగ నుండి పాకీవాండ్ల సమ్మెకట్టు రద్దుచేయించిరి. సమ్మెకాలము నందు దినమునకు 14 అచాల-నొప్పన కూలియిచ్చి 100నుండి ఖైదీలను మునిసిపాలిటీవారు తప్పించి పరిచేయించిరి.

(ప్రీతెను)

## చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహకవి

నూతన గ్రంథములు

4652

1585

వృత్తిపూరితముద్రణముతాలకు ఈక్రింది గ్రంథములు విడిగా అమ్మబడును. కొలదితరులే యుండుటచేత కావలసినవారు వెంటనే ఆర్డరు షంపవలెను.

ప్రహరణాటకము (అలంకములు) వెల 1-0-0

కర్పూరముకెరె రెండవభాగము 326 పుటలు 2-0-0

ప్రమాదనముల సంపుటము, కాలికోరైండు 1-0-0

పోస్తేటి, వి.పి. కర్పూలు కొనువారీ భరించవలెను. మూడు పుస్తకములు కొనువారు రు. 4-12-0 లు చెల్లించిన చాలును.

రాజమహేంద్రవరం, పాలకోడేటి గురుమూర్తి,

15-8-28. వృత్తిపూరితసంఘ కార్యదర్శి.

## ఫోర్టు నెంటుజూరి గెజిటు

వ్యాఖ్యానము.

డి. బి. టి. వరదరాజులు వాయదూగురు మద్రాసు కేసులో ఆనంద్ (పెన్సిడెన్సీ) మేజిస్ట్రేటు పదవికి రాజీనామా యిచ్చినందున అధికారమునుకూడ గవర్నరుగారు తీసివేచిరి.

మల్లాది శ్రీరామ శాస్త్రిగారు వేటపాలెము గంటూరు జిల్లా యందు స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి. శ్రీ రామచంద్ర ప్రసాదుగారు గంటూరునందు స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి.

సానిక స్వపరిపాలనకాళి.

భాక్ సాహెబ్ మహమ్మద్ బిందాసాహెబ్ మొహాజీర్ బహదూర్ మద్రాసు కార్పొరేషను రివెన్యూ ఆఫీసరుగారు 27-7-28 తేదీనుండి డి. బి. టి. వెంటబారాయణ వాయదూగురు సెలవుకొనినందున వారిస్థాన కవిషవరుగ వని చేయుటకు నియమింపబడిరి.

మహమ్మద్ అబ్దుల్లా భాక్ సాహెబ్ బహదూర్ గారు గంజాం జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

రీవ బాక్. టి. తాడ్యాకగారు కడప, రీవ. డి. సేయ్యూల్ పాస్తరుగారు కర్నూలు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

సి. ఆదివారాయణరావు ఎం. బి. డి ఎస్. గారు విశాఖ పర్వము మెడికలు కాలేజీలో అసిస్టెంటు ఫిజియాలజీ ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి.

రా. బి. పి. కృష్ణసామి ఎం. బి. సి. ఎం. గారు ఈనెల 1 తేదీనుండి విశాఖపట్నము మెడికలు కాలేజీలో ఫిజియాలజీ ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి.

వి. పద్మావతి కామత్ ఎం. ఎమ్. ఎస్. గారు సెలవు అఖర్వ కడపజిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుగా వనిచేయుటకు నియమింపబడిరి.

నోటిఫికేషన్లు

అనంతపురం జిల్లాలో మడకసిరా తాలూకాలో ఎ. కృష్ణమూర్తిరావుగారు హిందూపురం తాలూకాలో ఎం. వెంకట రమణప్పగారు గొల్ల పంచాయితీల ఏర్పాటుచేయుటగా నియమింపబడిరి.

పెదప్రొలు మార్యవారాయణరావుగారు బెజవాడ తాలూకాలో గొల్ల పంచాయితీల ఏర్పాటుచేయుటగా నియమింపబడిరి.

అనంతపురం తాలూకాబోర్డుకు అధ్యక్ష ఉపాధ్యక్షులుగ క్రమముగా ఎ. కొండప్ప డి. ఏ. డి. ఎం. గారు, జి. రామయ్యగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

శ్రీమంత్ సహజ్ దేవ్ బిషాయి మహాశయోగారు శ్రీమంత్ కె. నరసింగరావు పట్నాయక్ మహాశయోగారును గంజాం జిల్లా ఎడ్యుకేషను కాన్సిలరుకు సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

రావుసాహెబు టి. ఎస్. తిరుమూర్తిగారు ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ సిండికేటు సభ్యులుగ నామినేటుచేయబడిరి.

పబ్లికేషన్లు

అలెగ్జాండరు యంగుగారు పెనుకొండ పబ్లిడివిజనుకు అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

మెడికలు

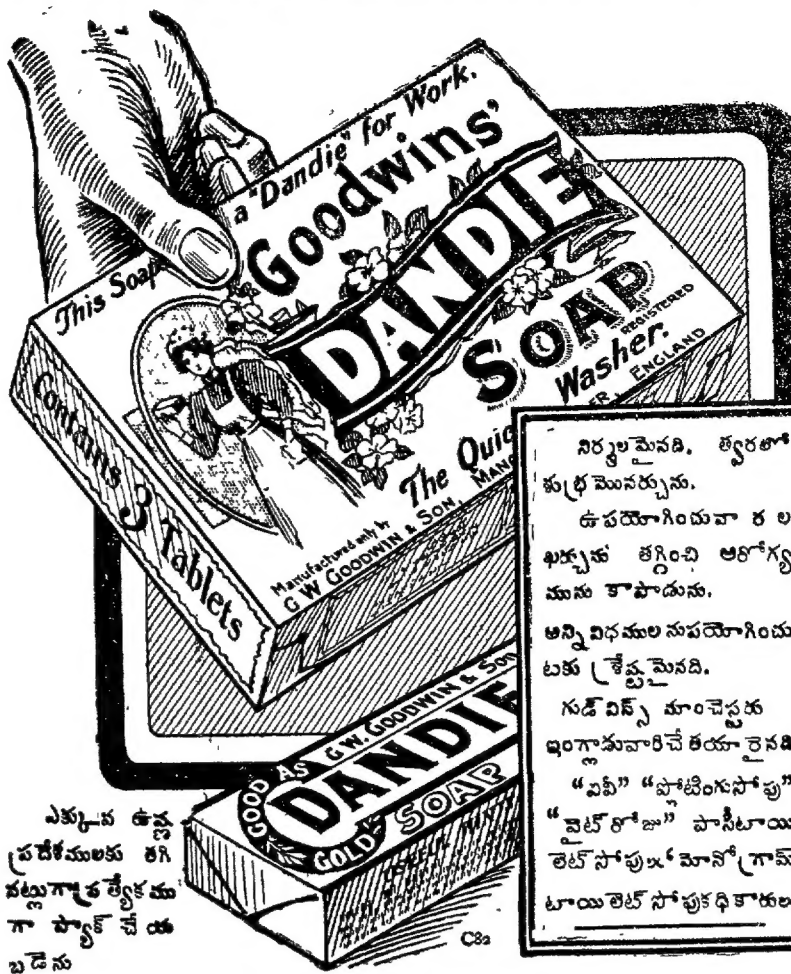
కె. శ్రీనివాస రావును ఆయ్యంగారు ఎం. ఎం. ఎస్. అనంతపురం జిల్లా అసిస్టెంటు మెడికలు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి. బి. దయానంద రావుగారు ఎం. ఎం. ఎస్. మదరాసు లో శ్రీల శిశువుల ఆసుపత్రిలో రీజిస్ట్రార్ డ్యూటీపైని నియమింపబడిరి.

పి. రామచంద్రరావుగారు ఎం. బి. డి. ఎస్. విశాఖపట్నము మెడికలు కాలేజీలో పెథాలజీ అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగా నియమింపబడిరి.

వి. జి. మాతయ్యగారు ప్రభుత్వ ఆస్పత్రికి ఆసుపత్రిలో రెసిడెంటు మెడికలు ఆఫీసరుగాను మెడికల్ కాలేజీ ఆస్పత్రికి అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరుగాను నియమింపబడిరి. టి. కె. నజీరేస్ ఎం. ఎం. ఎస్. గారు మద్రాసు జనరలు ఆసుపత్రిలో ఎక్స్ ప్రెసిడెంటు డివిజన్ 6 నెలల వరకు నియమింపబడిరి.

కె. వేణుగోపాలరావువాయదూగురు ఎం. ఎం. ఎస్. గారికి మద్రాసు జనరలు ఆసుపత్రిలో ఎక్స్ ప్రెసిడెంటు డివిజన్ 6 (టెయినింగుని కిచ్చిన యుక్తపు కాన్సిలుచేయబడెను. ఎ. వెంకటేశ్వరార్య డి. ఎ. ఎం. ఎం. ఎస్. గారు శ్రీకాళికం ఆసుపత్రి మెడికలు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి. సి. సీతారామ రాజుగారు ఎం. బి. డి. ఎస్. గారు విశాఖపట్నముజిల్లా అసిస్టెంటు మెడికలు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

4375



ఎక్కువ ఉష్ణ ప్రదేశములకు తగినట్లుగా ప్రత్యేకముగా ప్యాక్ చేయబడెను

నిర్బలమైనది. త్వరలో కుట్ర మొనర్చును. ఉపయోగించువా రె ల ఖచ్చిత శక్తినిచ్చి ఆరోగ్యమును కాపాడును. అన్ని విధముల సుపయోగించుటకు శ్రేష్టమైనది. గుడ్ విన్స్ మాంచెప్పరు ఇంగ్లాడువారిచేతయూరైనది “విప్” “ప్లాటెనింగుసోపు” “వెల్ రోజు” పాసీటాయి తెల్ సోపుల మోనోగ్రామ్ టాయి తెల్ సోపుక కార్డులు.

ఆర్. డెడ్. డబ్ల్యు. బ్రూక్ పాపుబాక్సు నె 875, బొంబాయి

## విమోచి నివారిణి అమోఘమైన

### కలరా మందు

గత యెడలవడి సంవత్సరములనుండియు అనేక ప్రాణులను కాపాడి ఖ్యాతిపొందినది. దీనిని ప్రయోగముల యందు సయోజము వెంటనందుకొనుట అవసరము- బీదల సహాయార్థము ప్రస్తుతము వెల తగ్గించి నాము.

వెల బుడ్డి 1 కి రు 1-2-0. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదవిలయము, బెజవాడ,

## వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 8500 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలిగ్రాఫియం వెల రూ 3-4-0 లు. “భస్మప్రదీపిక” ఇందు సమస్తభూమిములు కుడిచేసి భస్మములుచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములుగలవు. రులం 1-కి రు 500 కిమ్మరుగల భస్మముకూడ గలవు. క్యాలిగ్రాఫియం వెల రూ 2-0-0 2454-1328 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

అభివృద్ధికాళి

టి. బి. రావు వాయదూగురు చింతలచేలి అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగా మరొకరి కాలమువరకు వనిచేయుటకు నియమింపబడిరి.

ఎ. ఆర్. వెంకటాచార్యగారు మద్రాసు సర్కిల్లో కర్నూలు డివిజను ఎక్సిక్యూటివ్ ఇంజనీరుగా నియమింపబడిరి.

రివెన్యూకాళి

ఈదిగువ పేర్కొనినవారు ఆయాస్థలములందు దివ్యూటీకల్ కలర్లుగ నియమింపబడిరి. మారిక్లెన్డవాయదూగురు గంటూరు జనరలుడ్యూటీ ఎస్. శిరాస్వామివాయదూగురు గంటూరు (టెజర్), సి.టి. తల్లెగారు చిలకలపూడిలో నె 2 కు సర్వేపార్టీకి ఎడిషనల్ ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

### జాతకము

కాలకవక్రము నకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక ఘంటలుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకాలముగాని ముద్రపెన్చినచో కాల తనియొక్క హావము, వ్యభావము, ధనము, భూమి, విద్య, సంకానము, కళత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము, జీవనము. మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ 2-4-0 లకు వి. గా తంపెనము. క్యాలెండరు రీడింగులో ఒక పరి రూ 1-4-0. ఆర్డర్ వెంటబాక్ష్, 1402 3349 గోపాలపురం. కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా.

## స్వయంశిక్షా సంస్కృత గ్రంథములు! నగముధరలు

81-12-28 వరకే. న. స్వామినాథశాస్త్రి కృతము తెలుగు లిపిలో తెలుగు అర్థములతో వ్రాయబడినవి. అపలుధరలు:—శబ్దరూపావళి 0-5-0; సీతకథా సప్తతి 0-12-0; బాలకాండంబరి (వద్యము) 0-6-0; శింగాన కావనము 0-4-0; ధాతురూపచంద్రిక 1-4-0; ఈ ఆయాదున్న ఒక్కసారిగా కొనువారికి ఇవి 1-4-0 కే ఇవ్వబడును.

అడ్రెసు:—N. S. సీతకంఠం C/o N. S. నరసింహం M. A (ట్రయినింగుకాలేజీ, రాజమండ్రి. 4566

### మంచి తరుణము

చెడిన ఆరోగ్యమును మరల చక్క గూర్చుకొనుటకు అతంకనిగ్రహ మాత్రలు ఉపయోగించవగును.

82 మాత్రలుగల, డబ్బి 1 కి రూ 1/- ఆతంకనిగ్రహ ఫారశీ 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.



భారతజాతీయభాష

హిందీభాషాభ్యసంపుట

ఆచార్య నర్ సి. రామగారి యువన్యాసము

నర్ సి. రామగారి యువన్యాసము

“ఆంగ్లభాష పాండిత్యము సంపాదించుటవలన భారతవిద్యార్థి యువజనుల నిర్బంధించుట చాల అక్రమము. ఆంగ్లభాష విజ్ఞానవిమలమునకు ప్రధానసాధనముగ నొనర్చుటవలన భారతీయజనుల అమాల్యములను తమకాలమానం దధికభాగము నిరుపయోగమునకు పరివర్తించుచున్నది. వరిపాగు నా వ్యవహారముల నాంగ్లభాషావ్యాసా జరుపుటచే నధికముల కాలవారణమునకును ఆ పాఠమును అనవసరవ్యయమునకును ప్రజలుగురిగావలసినదయ్యుచున్నది” అని నుడువుచు నర్ సి. రామగారు నిన్ను సాయంత్రము గోకలహంబునందు జరిగిన పథ్యమును పట్టుకొని, దక్షిణదేశములందరను హిందీని నేర్చుకొని దానిని భారతజాతీయ భాష గ నొనర్చుటలసినదని హెచ్చరించిరి.

నర్ సి. రామగారు తమయువన్యాసపదార్థమున నిలువబడిరి. ఎనిమిది సంవత్సరములకు పూర్వము గాంధీ మహాత్ముడు, భారతజాతీయతాక నెత్తును, ఆపతాకమై మూడు అదర్శముల లిఖించెను. అందు మొదటిది హిందీభాషను భారత దేశమునకంతకును జాతీయభాషగ నొనర్చుట (2) ఆస్పృశ్యతా నివారణము (3) రాటము మొదలగు గృహపరిశ్రమల నభ్యసించుట. గాంధీమహాత్ముడంటే నామ 1901 సం॥ము నుండియు గూడా చాలా గౌరవము. అయిన మహాత్ముడు మొదట కార్యక్రమమును వెల్లడించినపుడు ఆస్పృశ్యతా నివారణవిషయమును గురించి తప్ప మిగిలిన కార్యక్రమమును గురించి నాకపరిమితమైన నవ్యవస్థించి, మిగిలినది రెండు అసంభవముల కార్యములని నాకు మొదలతోచినది. కాని క్రమముగా దానిని గరించి జాగ్రత్తగా ఆలోచించినకొలది, ఆ కార్యక్రమమును చూచిన కొలదిని పరిచి హిందీ భాషను చూచి, దానిలో 1/4 వరకు మిగిలిన విశ్వాసము గలుగ జొచ్చెను.

“హిందీ” భారతజాతీయభాషగా నొనర్చు విషయమునకు గాంధీమహాత్ముడంత ప్రధానముగా స్థానమొసగుట కారణమున్నదైతే, భారతదేశము నాభాషికి కొట్టూ మదరాసు రాష్ట్రమునకు 5 కొట్టయింపింపజేసెను. అనగా మొత్తములో అరవవంతు మిగిలినవారందరు ఇతరరాష్ట్రములు ఆరాష్ట్రము అందరకును హిందీభాష నుపయోగముచేసెను. దక్షిణదేశమునందీ ప్రతివత్సరమునూ త్రవలకొరకుగాను ఉత్తరహిందూస్థానమునకు జనులకు లేదు. కానివారిలో చాలమందికి హిందీభాష రాకవావుటచే ఉత్తరదేశమున సౌఖ్యముగ ప్రయాణమొనర్చుటకుగాను అచ్చట ప్రజలతో కలసినాగా కలిసిపోసి తిరిగి అన్యోన్యతేవ భాషాసాంప్రదాయ విశేషములచేసికొనుటకు నీలులేకపోవుచున్నది. అట్టివారు ఉత్తరహిందూస్థానమునకు జనియు విదేశయాత్రలవలన సంపాదించుకొనిన విజ్ఞానము నాష్టినకబాలక, ముగలవలెను చెవిటివలెను విగ్రహములనుత్రము జూచి తిరిగి రావలసినదయ్యుచున్నది. దక్షిణాత్యులు హిందీని నేర్చుకొనినయెడల, నట్టివిక్కులు చొలగటయేగాక, భారతదేశమంతటను ఒక్కజాతీయభాష యేర్పడినట్లును, దక్షిణదేశములకు అనాదినిధముగ గొప్పనాగరికతయు, ప్రత్యేకవిజ్ఞానమునుగలను. అందుచే వారు, తమభాషపై నభిమానముచేసి, హిందీని నేర్చుకొనుట కింక అయిష్టతచేసినదయ్యును. కానిత్రవినారును హిందీ భాషయందు పండితులు గావలెనను నిర్బంధములేదు. హిందీ భాష నర్థమొనర్చుకొని తిరిగి బదులు చెప్పగలనాత్రపు హిందీ భాషాపరిచయము సంపాదించి కేవలము ఇందుకు ఆకునెలలై నావట్టదు. మీరు హిందీ నేర్చుకొనినట్లయినయెడల, భారతజాతీయతకును ఒక జాతీయభాష నేర్పరచవలగుటయేగాక, భారతజాతీయతకును, స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకును గట్టి పునాదులైన చివరయ్యెను. భారతీయులకు ఒక జాతీయభాష లేదని, ఆంగ్ల హిందీపులును వారి వాస్తవప్రతికలును నిరతరమొనర్చు యోగకాలితప్పదు.

భారతజాతీయతకును ఒక జాతీయభాష యొడివెతినంటే యెప్పటికయినను హిందీభాషయేగావలెను. మదరాసు దక్క మిగిలినంతప్రాంతముల ప్రజలుతయోగించు భాషలన్నీయు హిందీభాషతో యిత్రముల భాషలగుటచే వారందరకును హిందీభాషగ జెలియెను. ఆంగ్లభాషలన్నిటికి, భారతదేశమునకు జాతీయభాషగాజూచు, 150 సం॥లుగా, ప్రభుత్వమునా దీక్షియులకు ఆంగ్ల భాషనుబోధించుచున్నది. ఇప్పటికి, ప్రా

For High Class Diamonds and up to-date Jewellery GO TO Bapalal & Co., Dimond Merchants, Gold & Silver Smiths, 216, China Bazaar Road, Madras.

లలో నూటికొక్కరికైన ఆంగ్లభాష దెలియునా? తెలియదుం ఇక ముందుగూడ నిలువనీయుండును. ఆంగ్లభాషభారతీయుల కన్నటికైన జాతీయభాషయగునని ఆశించుట వట్టియడియిన రామగారి సంబంధమున, భారత దేశములో విద్యార్థుల కేభాషతో బోధించవలె ననుపమన్యముగనీచి తమయభిప్రాయములను వెల్లడించుచు, ఈ విషయమై లెంగాలులో ప్రభుత్వమువారు జరిపిన విచారణలను, తప్పిలికమును, ప్రభుత్వమువారి భయములను వెల్లడించిరి. విద్యను ఆంగ్లభాష వ్యాసానే బోధించవలెనా యను దేవయమై ఇదివరకు లెంగాలు ప్రభుత్వమువారు నర్. ఎడ్యుకేషన్ గ్రూపుగారి యభ్యుత్కృతికొండ నొక యువసంఘముకు నియమించిరి. విద్యను దేశభాషలతోనే బోధించవలెననినీ, ఆంగ్లమును రెండవ భాషగా బోధించవలెననినీ నిదనినీ నిదరు ఉపసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు రానిశ్చయించు బుట్టచాటుల చేసినారు. దేశభాషల బోధించినయెడల, ప్రభుత్వమువారి ప్రతిష్టకు గాంధీ ర్యమునకు భంగము కలుగుతుందని ప్రభుత్వమువారు భయపడెదరు. ఏలెకొ విదేశీయుల దీక్షియునకు వచ్చి, ఇచ్చటి ప్రజలందరును ఆంగ్ల భాషనే నేర్చుకొనవలెనని నిర్బంధించుట, ప్రకృతి విశదముగ నిరంకుశచర్య. ఈ విధముగ నాంగ్ల భాషాభ్యాసమునగడిపిన కాలమంతయు వట్టివ్యర్థము. భారతీయ యువకుల కివిరతము 7,8 సం॥ లీవిదేశీ భాషాభ్యాసమున వ్యర్థమగుచున్నది. విద్యార్థులు విజ్ఞానమునే భాషతో నేర్చుకొనిననేమి. ఇచ్చటి పద్ధతిలను స్వభావలో నివత్సరములలో నేర్చుకొనగల విషయములనేర్చుకొనుటకును, ఆంగ్ల భాషలో పది వత్సరములకాలము వ్యర్థమొనర్చుకొనవలసినదయ్యుచున్నది. వరిపాగునావద్దరియందుగూడ నీ యాంగ్లభాష ప్రాముఖ్యము అపారముగ దుర్వియమొనర్చువలసి వచ్చుచున్నది. ఒక్కజెల్లా జడ్డి సౌకర్యముకొరకుగాను ఎంపికావ్యయవాదులు గుంస్తూ మొదలగునట్టివింది యంతయుగూడ ఆంగ్లభాషను నేర్చుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. దక్షిణభాషయందు దేవనాగరియుల నడిపినయెడల ప్రభుత్వ వ్యయములో దాదాపు నగభాగములేగి పోవును.

నెన్నమొదలగు విజ్ఞానాస్త్రము లభ్యసించుటకుగాను ఆంగ్లభాషపాండిత్య మనుసంపాదిం దలంచుట అట్టిపాఠదాటు. అయానాస్త్రములకు సంబంధించిన సాంకేతికపదముల తెలిసికొనుటకుగాను, స్వల్పమాత్రపు భాషాజ్ఞానమున్న జాటును. అందుకు రామ పాండిత్య ముపు సరము లేదు. పాశ్చాత్య నాస్త్రజ్ఞులకేమాత్రము ను ను నీ యని ప్రతిభాకాల రక్షిలు, జపాను మొదలగు దేశములగులకు. పాశ్చాత్య భాషాపాండిత్యము వీరికెప్పుడలెదు. సాంకేతికపదముల దెలిసికొనుటకు తగినంతనాత్రపు జ్ఞానముతో వారభ్యంతముల నొనర్చగలగుచున్నార.

ఉపన్యాసములు ముగించుచు మదరాసునందు, హిందీ భాష, తానుదలచినంతకంటె చాలమిరుకుగను, త్వరితముగను ప్రచారమునున్నదని దెలిసికొనగలిగిందందుకు వంశముకదెసి, భారతదేశ మందికాలములోనే, ఏకభాషాక్రంద, ఏకభాషాతమగు జాతీయతాకాకింది, స్వాతంత్ర్యోద్యమముతో వెలంగుగాక యని యాశించిరి.

ఉపన్యాసములకు కృతజ్ఞతా వందనములతో పథముగి నెను

శ్రీ గుంటూరు అన్నదాననమాజము

ఈనెల 18 వ తేదీన మహారాజశ్రీ ఏకా దండయ్య పంతులుగారు, కీ! శ్రీ! తమతల్లి దక్కినమ్మగారి ఆర్థిక సందర్భమున సమాజమువ్యాపారాచారము చింతలుగారి కీత్రములో 150 మంది బీదలకు అన్నదానము చేయించి ముగిసారు. వారిలో ఆర్థ్యులగు 52 యేదరియిద్దరు ఆదేశాండ్రకు వస్త్రుదానము ప్రసాదించి నీమల త్వరితముగ కరుణామయుడగు దేవు అనుగ్రహమునకు పొత్తులేరిరి సమాజతత్వమున మిగుల సలకముతో విన్నవించుచున్నాను

స్వామి మారుమంతరావు కార్యకర్త 20/7-28

వాతావరణస్థితి 1928 నెల జూలై నెల 23-వ తేదీ సోమవారము

Table with 5 columns: ముఖ్యజిల్లాలు, అక్షిణికోణము, అక్షిణికోణము, అక్షిణికోణము, అక్షిణికోణము. Rows include locations like గోపాలపూర్, విశాఖపట్టణం, కాకినాడ, మచిలీపట్టణము, కర్నూలు, బళ్లారి, అనంతపురం, కడప, నెల్లూరు, మద్రాసు, కడపూరు, నేలము, కోయంబుత్తూరు, తిరుమనాపల్లి, నాగపట్టణము, మధుర, పాంబన, తిరునల్వేలి, తిరుచేండ్రము, కొచ్చిన్, కాకిత్తు, మంగళూరు, లెంగునూరు, మేరకార, కొడైకనాథ, మామూర్.

పర్యావరణము: - మచిలీపట్టణములో 0.4" కాకినాడలో 0.3" విశాఖపట్టణములో 0.2" వర్షించెను. ముఖ్య విస్తారముగ నున్నది. కాకినాడలో పగటి తేమ 9 డిగ్రీలు తక్కువ.

దశకా: - ముఖ్య విస్తారముగ నున్నది. బళ్లారిలో పగటితేమ 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము: - ముఖ్య దిట్టముగ నున్నది. మద్రాసులో కడపూరులో తేమ 100 డిగ్రీలు. రాత్రితేమ 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు తక్కువ.

వీ. వీ. నారాయణ అయ్యరు, సహాయ వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

ఈజిప్టు పాఠ మెంటును ఆవు చేయుట వాస్తుసహాయమువారు ఘండించుట (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

తెయ్యో, జూలై 23: - ప్రభుత్వమువారు పార్లమెంటు సెలవునందు తప్పని వాస్తుసహాయము ఘండించిరి. ప్రాచ్యదేశములు, ప్రాచ్యకారులు, సీరియా, ఇరాకు, ఇండియా మున్నగుదేశముల యభివృద్ధిగాంచి పార్లమెంటునదతితోగూడుకొన్న రాజ్యాంగవిధానమును బనయుమంద త.శివు పార్లమెంటు సెలవునందు హాజరయిరి. విదేశీయుల ఆశీలము తృప్తిపరచుటకును, తమలాభముకొనుట చేసిన ప్రయత్నములను తక్షణము త్యజిరి. దానివలన బయటదేవు సాంకేతిక వికర్షణ గ్రహించలేకున్నానిది అట్టి పార్లమెంటులకు గలగు ఫలితములు అధికంబు. ఆంగ్ల ఆక్రమముగ పార్లమెంటు సెలవునందు తప్పని తమ ఆపన్నులని చెబుచును దేశీయ న్యాయవాదసంఘమువారు మూడుకోలాలు పట్టుకట్టిరి.

# దక్షిణ ఇండియా రైల్వే సంక్షోభము

## బోటుమెయిలు, మధుర ప్యానెంజరుబండ్లు పడిపోవుట

పోలీసుల తుపాకికాల్పులు, సమ్మెదారుల రాళ్లవర్షము కిరసనాయిలు వాగెన్లు తగులబడుట, ఇంజనులను పాడుజేయుట

చనిపోయినవారి సంఖ్య తెలియదు. సమ్మెదారుల దౌర్జన్యమే కారణ మనుట

వనరాజు, జూలై 22:— మదరాసునందున్న బోటుమెయిలు 21వ తేదీ రాత్రి 1-15 గంటలకు కాట్టపాకం సింగపేటనుండి బోటు ప్రేమనలమర్చి 29 వ మైళ్ల వద్ద పట్టాణతప్పి పడిపోవుటచే రెండు మూడవరకల పెట్టెలు ఒకదానిపై ఒకటిపడినవి. ఇంజను ఓరగిలినదేను. 11 గురు మూడవరకల ప్రయాణీకులకు దెబ్బలుతిరిగినవి ఒకడు మరణించెను. ఇంకొకడు ఆస్పత్రియందున్నాడు. సమ్మెదారులు రైలుపట్టల దిగవ నందు ఇనుపదిమెట్లను తీసివేసినందువలన యాభిమాతము జరిగినదియు బండ్లకొట్టడమందు కలిగినదియు ప్రయాణీకులకు వేరైలులోనికి మాత్రమున్నా మనియు. శేడుసాయంకాల చూసెడి సరికి రైల్వేపడవలకు యేర్పాటులు జరుగుననియు రైల్వే అధికారులు ప్రకటించిరి.

మెయిలునకు దారిపొడుగున ప్రతిబంధకములే ధనుస్సాటియందు శుక్రవారమునాడు బతులుదేరి నదరాసునకు రాజాల్లక చెంగల్పట్టనకు యీవల కొన్ని మైళ్ల దూరమున చిత్తేపడియన్న బోటుమెయిలుయొక్క వివాదకర మగు ప్రయాణకథను అందు ప్రయాణముజేసినవచ్చిన యాటర్సు కంపెనీ మేనేజరు జే. డబ్ల్యు. మాలోనీగారు యిట్లు చెలిపిరి.

ఈమెయిలు తంజావూరునకు 20 వ తేదీ రాత్రి 9 గం ఠాచులసియందు గాని 21 తేదీ ఉదయం 8 గ వరకు రాజా ల్లకపయిను. బుదలూరువద్ద ఒకరైజకమ్మ దారికడ్డముగా పడి యుంటున్న ఇంజనుచక్రములు పట్టాణతప్పిపోవుటచే ఆలస్య మయ్యెను. కాని ప్రయాణీకులు చాలమంది నిద్రపోవుచున్నందున యీ స్వల్పప్రమాదమును ఎవరు గుర్తించలేదు. మేము నూయవరంబువచ్చిరికి తొలిరాత్రి ఆదర్శుల పోలీసువారు కుపాకులతో కాల్చిరనియు కొందరిని ఆరెస్టుజేసినందును వింటిమి పోలీసుసార్లెంటు చంపబడెననుచున్న సేను నమ్మబాలను. అర నూడినదై ఉదయం 11 గ మదరాసునుండి వచ్చిన బోటు మెయిలు కలిసెను. ఆలస్యమయినదే గాని దారిలో ప్రమాద మేమియు లేదని ఆ మెయిలువలన తెలిసికొని నూబండి ప్రయాణము సాగించెను. ప్రతిష్టేషననందు జనులు గంపులుగా గూడి బండిని చూచుచున్నారు. ప్రతిచోటను గొంపు సరిగలేనందున చాల ఆలస్యమయ్యెను. రైల్వేను కుపాకలతో రిజిస్ట్రేషన్లు వారు రైలులోనుండి. ప్రతిష్టేషనవద్ద వారి జన్మలగుట.

సమ్మెదారులు పోలీసుతో యుద్ధము

వన్రోట్టియందు ప్రభుసంఘటనము సంభవించెను. రైలు బయలుదేరుచుండగ కొందరు జనులు అడ్డముగా పడుకొని కదలవనిరి. ఆర్థుల రిజిస్ట్రేషన్లు జవానులు పన్నీలుగల తుపాకులతో చొరవెదుర్చిన పోలీసుయిరి. సాయంకాలము నాల్గంటలకు విల్లుపురము వచ్చుచుండగా మరలకొందరు దారి కడ్డముగా నిలిచిరి. రిజిస్ట్రేషన్లు వారు పెన్సిల్లోవలెనే తరిమివెయ్యజాలిరి కాని యీసారి సాధ్యముకావలెను. పోలీసువారు మామతుపాకులను కాల్చిరి సమ్మెదారులు రాళ్లు దువ్వెరి. ఒకరివద్దకి గాయములు పడెననిరి. డైనింగ్ కారులోనికి ఒకరాయి వచ్చెనుగాని యెవ్వరికికి దెబ్బతగలేదు. ప్రయాణీ కులు రైలుకి మామనున్నవారిలో మాట్లాడుచుండిరి. మామ వారికి సమ్మెదారుల విజయముగాంచిన సంతోషమేగాని రైల్వే అధికారులపై ద్వేషములేదు. ఇంతలో అసేమంది వచ్చి రైలును మట్టిజేసి, అగలరీ రైస్ట్రేషను రప్పించగా అంధరు చెదరిపోయి రైలును స్టేషనులోనికి పోనిచ్చిరి. 4 గంటలకు విల్లుపురంవేరి తిరిగి 8 గంటలకు విడదలిచి.

పట్టాలుతొలగిన విభూతము

విల్లుపురం తరువార నిన్న రాత్రి కట్టపాకంవద్ద పట్టాలు తొలగునరకు వెంటి ప్రతిబంధకము లేకుండగా రాత్రి 1-30 గంటలకు ప్రయాణింపందరు గ్రామముండగ యిది సంభవించెను. బండి వడపుల్లను లేచి రైలు దిగిమామనకి గార్డు చేత లాం తరుబూని పడగిడుచు ఇంజను బోరగిలినదనని కేకలుజేసెను శేనుపోయి ఓగిలబడి అమితముగ ఆవిరి విడుచుచున్న ఇంజను పూచితిరి. దాని తరువాతను తరలపెట్టె సరిగి నే యు

న్నది. దానివెనుకను రెండు మూడవరకల పెట్టెలు ఒకదాని పై ఒకటిపడి ప్రమాదకరముగ మిదపడునేమి యన్నట్లు నిలచియున్నవి. అందలి ప్రయాణీకుల ఏడ్పులు మొరలు విసబ డుచుండెను. ఒడ్డున బల్లపైనివియుండిన డ్రైవరు బొగ్గుపని వారు ఆశ్చర్యకరముగ తప్పించుకొనిరి. మార్గము కొంచము యెత్తుగనుండుటచే బండి మెల్లగపోవుచున్నందువలన యీమా త్రము అపాయముతో దాటిపోయెను. లేకున్న యింక నెక్కు డు నాశనమయియుండును.

పడినవారిని లేపదీయుట

ప్రయాణీకులు విరిగిన మూడవ రకల పెట్టెలలోనివారి సహాయార్థము వచ్చిరి. ముందుగ యింక పురు బాలికలు బతుటకు దీయబడిరి. కొంచెము కంగారై నను యీ ప్రమాదమునకు వారు ఆశ్చర్యకరముతో నుండిరి. ఒక్కముసలివాని కాలు రెండుపలకలమధ్య నుండిపోవుటచే వానిలేపదీయుట కష్టముయ్యెను. తక్కిన వారందరిని కులభముగ తీయగలిగిరి కెప్టను ఎ. బి. విల్లర్డుగారు (పోలీసు ఉద్యోగి) ఆరెలులోనే నమ్మి చుండిరి. కిటికీలోనుండి పెట్టెలోనికి దిగి యితరల సహాయము న మనలివాని బతుటకు తీయగలిగిరి. అదృష్టవశమున - రెండు పూను పలుకనిపట్టు పట్టు దా|| జె. ఎస్. ఆం బుష్నేగారు బడిలోనుండిరి. వారి ఆనన్న విడ్డలే మొదట బతుటకు తీయబడిన యిరువురు బాలికలు. దా|| పిల్లె గారు వెంటనే ముసలివానికి కనుకెత్తు గావించిరి; తనను బయటకు తీసినప్పటినుండియు మీరు గాయపడినవాకి చికిత్సజేయు మనే యుండి. మసల్లోనికి రెండు కాలుముకలు విరిగిపోయినవి. పిల్లెగారు సాధ్యమైనంతవరకు తనసామగ్రి జతజేసి కట్టుకట్టి, కెప్టనువిల్లర్డుగారు వొక్కా చించించిచ్చిరి పేకు విమోచిత బేవధము యివ్వగలిగిరి. మొత్తము ముసలివాడు గాక ఆర్థుల గాయపడిరి.

ఈ ప్రమాదము తలసిందిన దివస రెండు మోటారుకారులు కొడ్డుపై పోవుచుండే కాని యెంతటిదానినను నిలువలేను. ఇంతలో యెరుగుగా మదరాసు నుండివచ్చి బోటుమెయిలు యొక్క అఖండ దివకాంతింపడెను. అబండిగర్లలో నిలిచిపోయెను. అందలి ప్రయాణీకులు సహాయార్థము వచ్చిరి. కర్నలు మా లాక్కము సను గారు వి. ఎం. ఎస్. తననుండు లపం చిల్లో వచ్చి చాలమందికి చికిత్సగావించిరి. రాత్రి కొందరు - రైల్వే ఉద్యోగులువచ్చి విచారించిరి. "రైలు పట్టాలు రెంకింటి కలిపియున్న కడ్డికి అడుగనకుండు దిమ్మను (ఫీభుష్టేబు) తీసేయబడుటచే రైలు వ్యర్థపడెను" తెలిసెను (ఆ. పే.)

అపాయములు

శ్రీపెను శ్రమినిధి రైలువిభాగము జరిగినచోటికి బోయి యీ సమాచారము తెలిసికొనెను—పెట్టెమధ్య పడి కాళ్లువిరిగిన మహమ్మదీయునికి తలపెగిడగా గాయముతిరిగెను. వాని వెంటనే చెంగల్పట్టు ఆస్పత్రికి గొంపోయిరిగాని ఆస్పట మరణించెను. మొత్తము 12 గురికి దెబ్బలుతిరిగెను. అందఱు పురుషాళిను జవానులు. ఒకనికి ముక్కుపైని వేరొకనికి వెన్నెముక పైని దెబ్బలుతిరిగి రక్తముకారుచుండెను. 6 లేక 7 ఏండ్లబిడ్డకు స్వల్పముగ దెబ్బలుతిరిగెను. గాయపడినవా డొకడు తనపెట్టె వరుపు గొడుగునూడె తెచ్చియిచ్చినగాని ఆస్పత్రికిపోనవంతము పట్టుటచే ఆలస్యమయ్యెను.

దెబ్బలుతిరిగిన వారికేల్లను ఎగ్జూరు రైల్వే డివిజనులు నూతరెంటు యిట్లు ప్రకటించెను— మేనుమామగ్గుడు ఫక్రు, ముతుకరప్పను మోటారుడ్రైవరు బల్లుబరజు 7 ఏండ్లు హు సేను రొతరు (మధుర) పడగోపయ్యెరు వంటవాడు, అశ్రిద్రా విడయరు ఒకడు ఎలిరాజులువారుడు, లాజరకు (కడవ) మునిషియాకు పువురు రిజిస్ట్రేషన్లుజవానులు ఏకాంబరం మద ల్యారు. మహమ్మదు ఇబ్రహీం 60 ఏండ్లు ఇర్రకి చాలమైన గాయములు పడెను రైల్వే ఉద్యోగులకొరకి దెబ్బతగులెదు.

చెంగల్పట్టులోని జాయింటు మేజిస్ట్రేటు గారును పోలీసు నూతరెంటుగారు రాత్రి యీవార్డు పెరిపోనుపై వింగనే మోటారుపై నవ్వోటికిపోయిరి. ఎగ్జూరునుండి సహాయార్థము వచ్చినరైలు తెల్లవారి 4 గంటలకు వీరందరు ప్రయాణీకుల చాల సహాయపడిరి.

దారిబాగుచేయు యేర్పాటులు  
రైల్వే ఉంజిసిరింగు కామనాని కాట్టపాకంవద్ద రైలు మార్గము శేటిసాయంకాలము 7 వ పున బాగుచేయుటకు శక్తివం చనలేక పాటుబడుచున్నాడు. మాలివార-దరు గ్రామస్థులు పని తెలియని వారగుటచే కొంచె మాలస్య ముచున్నది.

మధుర ప్యానెంజరు పడిపోవుట

తిరుచనవల్లి, జూలై 23:— ఏజంటుగారి కార్యదర్శి యిట్లు చెప్పుచున్నాడు. 26 వ నెంబరు ప్యానెంజరునందలి రెండు ఇంజనులు, మూడు పెద్ద పెట్టెలు ఉదయం 7½ గంటలకు కొడయకెనాల, అంబదు గాల్లు స్టేషనులమధ్య పడిపోయెను. రైలు పట్టాల జాయింటు తొలగించుటచేత యిట్లుయ్యెను. ఎంతయుం చనిపోయికో యెందరికి గాయములు తగిలెనో తెలియదు.

ఇంకొక రైలుపడుట

సమ్మెదారులు వేరొక ప్యానెంజరు బండిని శుక్రవారము నాడు తిరుగద్రోసిరి. అదిఇప్పుడు తూతిపడిచేరెను ఒక యం జను మూడు పెద్ద పెట్టెలు పడిపోయినవి కొడయకెనాలవద్ద వలెనే యిచ్చ గూడ కొద్దిమందికి అపాయము కల్పియుండును. పరియరు సమాచారము తెలియదు

ఏజంటుగారి ప్రకటన రైల్వే రాత్రి నడువవు

తిరుచనవల్లి, జూలై 23:— రైలుమార్గమున గండ్లే ర్పరచి 1. 20 తేదీన ఒక బోటు మెయిలు, 2. 21 తేదీన ఒక బోటుమెయిలు రి నెం 26 ప్యానెంజరు 28 తేదీన పడ ద్రోయుటకు కారవలెనవారి సమాచారము దిబ్బుచారికి ఏజంటుగారు రూ 10,000 బహూమానము ప్రకటించిరి.

రైల్వే ఉద్యోగులకు ఏజంటుగారు యిట్లు ప్రకటిం చిరి:— శేడు పరిశీతు లిందుకు బాగుపడినవి. క్రొత్త నాఖరు లను చేర్చుకొనుచున్నాము. 'ప్రమాదములు కలుగకుండుటకును పనిజేయుచున్నవారికి విశ్రాంతియుండుటకు కేటినంది (28 లే) పగలు మాత్రమే రైల్వే నడపించుటకు యేర్పాటులు జేయుచు న్నాము వివిధ స్థలములలో పనిజేయుచున్నవారి వార్తల వివర కానందముచున్నది, అందరు బాగుగనే జేయుచు న్నారు" (ఆ. పేను.)

\* \* \*

## మధుర పానెంజరు బండి

కొడైకెనాలవద్ద పట్టాలు తొలగెను

మదరాసు, జూలై 23:— మదరాసును చేరుకొనవని యున్న మధుర పానెంజరు బండి కొడైకెనాలవద్ద రైలు పట్టాలుతొలగిపోయెను. ఈనుండగమును సమ్మెదారులేచేసి, రెండు ఇంజనులు ముమ్మళిరైల్వేకి పెట్టెం మూడును పట్టాలుతొలగి నేలమీదకు వచ్చెను.

జనమునకు కొంతవ్యక్తులు కలిగినది తెలియుచున్నది. వివరములు, తెలియలేదు (ఆ|| పే||)

తూత్తుకుడివద్ద కిరసనాయిలు వాగెనులు

తగులపెట్టబడినవి

తూత్తుకుడి, జూలై 21:— మేలూరు తూత్తుకుడి రైల్వేలైను నాశాభిభ్రష్టుగా నున్నది. పట్టాలు డోడ్లగొట్టబడినవి తెలిగ్రాఫుతీకెం తెలిషియబడినవి

అల్లరిజనులు గుంపులుగా మేలూరు రైల్వేస్టేషనుమీద కు దండెత్తినవచ్చిరి.

అస్తేషనువద్దగల కాటాచుంత్రము దీక్షకులను రైలు గేటకు, కుర్చీలు, బల్లులు సామానులకు ధ్వంసముజేసిరి.

తూత్తుకుడి స్టేషను వద్ద నిలచియున్న రెండు పెద్దకిరస నాయిలు వాగెంతు నివ్వటించిరి. అవటి మోటారులును ఎగ్జరా నూనెవాగెన్లు ఇంకను తగులబడుచునేయున్నవి 12 గం ఠలకాలము తగులబడినవి ఇంజనులుండెడి పాకలోనికి జన సమూహము జొరబడి ఇంజనులను చెడగొట్టి పాడుచేసిరి.

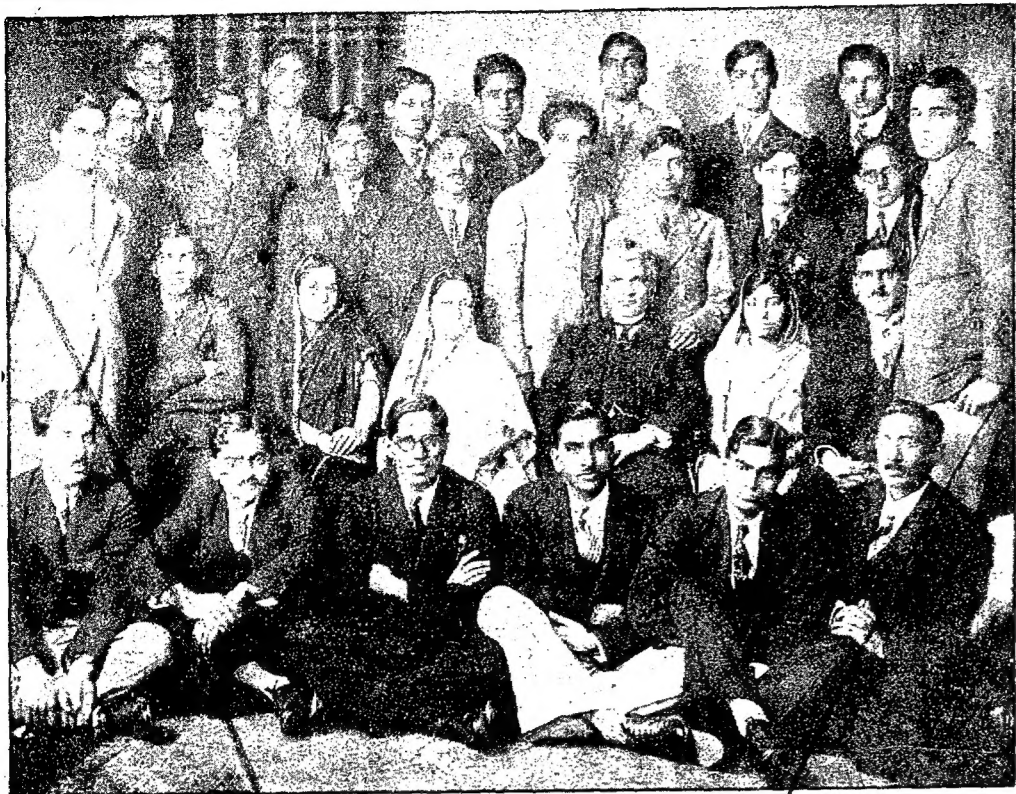
మేలూరు స్టేషనువద్దకు వచ్చావాం 1గంటకు ముడియించి నుండి పానెంజరుబండి వచ్చెను. అల్లరిజనులు ఆ బండిమీద రాళ్లునురువ్వెరి. ఆరైలుబండి ఆచటచాలసెపు అగక వెంటనే తూతిజేసివల్లి పోయినది. ఈరాళ్లవర్ష కారణమువల్ల రైలుగార్డు బండియొక్కజాంకపోయెను.

అల్లరిగుంపు అంతయు రైలు స్టేషనులో జొరబడి లూటీ చేసిరి. మేలూరు స్టేషనుమధ్యగుగారు ప్రాణసంరక్షణార్థము పారిపోయిరి.

కాని ఆయనను దారిలో అడ్డగించి ఆయనను కొట్టి దౌర్జన్యముచేసిరి. పొరుగునన్న యొక యామె ఇది చూచి వెంటనే స్టేషనుమధ్యగుగారి నెత్తుకొనివల్లి ఇంటిలో దాచి రక్షించెను.

ఇంకలో పోలీసువారు అవటికి సాయంకాం 4 గం ఠలకు వచ్చిరి. ఇంకను రాళ్లవర్షము కురిసెను.





### సీమలోని ఆంధ్ర సంఘము

విభవ సంవత్సరాదిపండుగ దినమున లండనునగరమున తీయబడిన ఛాయాచిత్రము

పైనుండి మొదటి సరస:- (1) యస్. నందగౌడ  
బి. ఏ. యల్. యల్. బి. బాబ్లా. వీరి కాపుర స్థలము  
చిత్రాకణి. ప్రస్తుతం రంగును సెక్రటరీలునున్నారు.  
(2) చలసాని వెంకటరత్నంగారు, కృష్ణాజిల్లా జైల్క ల్వ పూడి  
గ్రామకాపురస్థులు. లండను నగరమున ఇంజనీరింగు చదువుచు  
న్నారు. (3) తేజ మల్ల వెంకటేశ్వరం బి. ఎ. యల్. సి. యల్.  
రాజమహేంద్రవరం కాపురస్థులు. కాగితం పరిశ్రమగూర్చి  
ప్రత్యేకముగా శిక్షణనుటకు మదరాసు గవర్న మెంటువారు  
విద్యార్థి తేజనునుంచి ఇంగ్లాండు పంపియున్నారు. (ప్రస్తుతము  
బ్రిటనులోని పేరడబిల్లులో పనిచేయుచున్నారు. (4) నరస  
వాడ నాగయ్యచాదరీగారు. గుంటూరుజిల్లా పెదపూడి కాపు  
రస్థులు. యం. బి. అండ్ సి. హెచ్. బి. పరీక్షలయందు తీర్పు  
లై న్యూకేసీల్ విద్యాలయమునందు పనిచేయుచున్నారు (5)  
ఉపద్రవ్య వెంకటకృష్ణయ్యగారు బి. ఏ. యల్. యల్. డి.  
తెనాలి కాపురస్థులు. ఆక్స్ ఫోర్డ్ లెస్సెస్ పరీక్ష యల్ యల్ ఎ  
ఎం లండనులో చదువుచున్నారు. (6) కన్నేపల్లి లక్ష్మీనర  
సింహంగారు. గంటాంజిల్లా ప్రియగవరం కాపురస్థులు.  
భక్తగ్రేడు పీఠముగలైన వెంకటకృష్ణయ్యగారి కుమారులు  
బి. సి. యల్. కు చదువుచున్నారు. (7) సి. దామోదర రెడ్డి  
గారు బి. ఎ. హైదరాబాద్ వాస్తవ్యులు, యం. ఆర్. సి. యల్.  
అండ్ యల్. ఆర్. సి. పి. పరీక్షలకు లండనులో చదువు  
చున్నారు.

రెండవసంక్రమణ:- (1) నాయని గోపాల కృష్ణరెడ్డిగారు  
(బి. ఎ.) మానగల. లండనులో రసాయనకాస్ట్రునుండి యం.  
యస్. సి. పరీక్షకు చదువుచున్నారు.  
(2) కాకర్లమూడి కృష్ణమూర్తిగారు యం. యస్. సి.  
(కలకత్తా) రసాయన కాస్ట్రునుండి డి. యస్. సి. పట్టు  
వొందుటకు మద్రాసు గవర్న మెంటువారు పంపియున్నారు.  
(3) నానుమర్రు శ్రీరామకృష్ణకాయాచార్యగారు కృష్ణా  
జిల్లా పెద్యేరు వాస్తవ్యులు. ఇంజనీరింగు బి. యస్. సి. పరీ  
క్షకు చదువుచున్నారు.  
(4) గోగినేని వెంకటకృష్ణ చాదరీగారు నిడుబ్రోలు  
బారిష్టరు పరీక్షకు ఆర్థిక కాస్ట్రునుండి బి. యస్. సి. పట్టు  
మాను పొందుటకు లండనులో చదువుచున్నారు.  
(5) బి. జె. పీటర్సంగారు యం. ఏ. యల్. జి.  
మద్రాస్. లండనులో పి. హెచ్ డి. (విద్య) పట్టునుకు చదు  
వుచున్నారు.  
(6) పల్లభిజోగ్యల నాగభూషణంగారు గుంటూరు, లం  
డనులో వర్తకం చేయుచున్నారు.  
(7) కన్నేపల్లి బల రామమూర్తిగారు ప్రస్తుతం లండను  
లో ప్రాక్టీసుచేయుచున్న బారిష్టరు వెంకటలక్ష్మీ నరసింహం  
గారి కుమారుడు. లండనులో ఇంజనీరింగు చదువు చున్నాడు.  
క్రికెట్ ఆటయందు మిగుల ప్రవీణులు.  
(8) కన్నేపల్లి లక్ష్మీనరసింహంగారు వీరను బాష్టర్ నర  
సింహంగారి కుమారుడు. బి. సి. యల్. కు చదువుచున్నారు.  
క్రికెటునందు ప్రవీణులు.

(9) బి. ఫల్కెరెడ్డిగారు, హైదరాబాదు లండనులో యం  
ఆర్. సి. యల్. యల్. ఆర్. సి. పరీక్షకు చదువుచున్నారు.  
(10) చాలి ముబ్బయ్య కాస్ట్రీగారు బి. ఏ. తెనాలి.  
లండనులో ఆక్స్ ఫోర్డ్ లెస్సెస్ పరీక్షకు చదువు చున్నారు.  
ఆర్ట్స్ బాచిలర్ రావుగారి సోదరులు.  
మూడవసంక్రమణ:- (కుర్చీలపై కూర్చున్నవారు.)  
(1) కన్నేపల్లి గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు, బారిష్టరు  
నరసింహంగారి కుమారులు. లండనులో సాలిసిటరుగా పనిచే  
యుచున్నారు.  
(2) ఆదిపూడి సోమకాధరావుగారి కుమార్తె ఇనుంధ  
రాదేవిగారు. లండను విశ్వవిద్యాలయమునందు రసాయనకాస్ట్రు  
మాన బి. యస్. సి. పరీక్షకు చదువుచున్నారు. మద్రాసు  
యూనివర్సిటీయం డి. మె యం. ఏ. పరీక్షలో ఉత్తీర్ణురాలై  
నది. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయమునందు విద్యార్థి తేజనును  
నియుచున్నారు.  
(3) బారిష్టరు కన్నేపల్లి లక్ష్మీనరసింహంగారి భార్య  
సుభద్రమ్మగారు. గో. తేనాలి రామేశంపంతులుగారి సోదరి.  
(4) కన్నేపల్లి లక్ష్మీనరసింహంగారు యం. ఏ. యల్.  
యల్. బి. గంటాంజిల్లా ప్రియగవరం కాపురస్థులు. కొంత  
కాలం మద్రాసు హైకోర్టులో ప్రాక్టీసుచేసిరి. ప్రస్తుతం ప్రీవీ  
కౌన్సిలునందు ప్రాక్టీసు చేయుచున్నారు.  
(5) బారిష్టరు కన్నేపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహంగారి  
కుమార్తె శివీదేవిగారు బారిష్టరు పరీక్షకు చదువుచున్నది.  
ఈతయందు ప్రవీణురాలు.  
(6) గుంటూరువాస్తవ్యులు పులుగూరు వెంకటసుబ్బ  
రావుగారు బారిష్టరు. ప్రీవీకౌన్సిలు నందు ప్రాక్టీసు చేయు  
చున్నారు.  
చాలవలదు క్రిందకూర్చున్నవారు:- (1) పల్లెంపాటి  
గోపాలకృష్ణయ్యగారు సికింద్రాబాద్ వాస్తవ్యులు. వ్యవసాయ  
విద్యయందు ప్రత్యేకవిద్యను శిర్డీ హిందూ డిక్షనునుకు మరలి  
వచ్చిరి.  
(2) వ్యాపరగామ శేషగిరిరావుగారు బి. ఏ. యం. బి.  
యస్. లండనులో యల్. ఆర్. సి. యల్. కు చదువుచు  
న్నారు.  
(3) లంకా లక్ష్మీసుందరరామయ్యగారు. బందరు వాస్త  
వ్యులు. బి. సి. యల్. కు, ఆర్థికకాస్ట్రునుండి పి. హెచ్.  
డి. పట్టునుకును చదువుచున్నారు. మల్లాది పక్కలింగనాయ  
కరుగారి విద్యార్థి తేజనునుకు పొందుచున్నారు.  
(4) యర్రమిల్లి దీక్షితులుగారు బి. ఏ. యల్. యం.  
యస్. తణుకు వాస్తవ్యులు. సేత్రకోగములవిశిష్టగుర్నా  
ప్రత్యేకముగా శిక్షణనుటకు లండనులో నున్నారు.  
(5) జి. జె. పీటర్సంగారు. బి. ఏ. యల్. జి. మద్రా  
సు. విద్యయందు పట్టును పొందుటకై లండనులోనున్నారు.



ఆనది ఆరోగ్యశ్రమమునందలి నూతనమంది  
రము. ఈమందిరనిర్మాణమునకు ఎ. కృష్ణమూర్తి  
గారు (మాధవరం) రూ. 1000 ఒనగారి.

విద్యనందన విద్యసంస్థ

శ్రీ విద్యనందన విద్యసంస్థ

విద్యనందన విద్యసంస్థ

అష్టదశభాషా శాస్త్రమును, పంచవాద్యగ్రామిక  
నిపుణులును, ఆనెతు హిందూ ప్రవాసియును గ్రీకుల్యా  
టికా, ఫ్రెంచి భగవద్గీత కర్తయు, శ్రీమహాభారత కృష్ణ  
గీతాసభ స్థాపకులును, పంచదశ విశ్వరములు వాటయొగ  
ప్రియులును, దిగంబరకథాక సవ్యాసమును, బ్రహ్మీభూత  
లైన శ్రీస్వామిలవారి స్వరకార్థమై స్థాపించిన, సచిత్రమాన  
పత్రిక. సంగీత సాహిత్యవిద్యలు, మత ప్రచారము, వేదాంత  
పరీక్షలు, సంఘసంస్కార సమస్యలు, ఆ బాలశ్రీ కావ్యిక  
శేషభిషిద్ధి నూచియ గద్యపద్యవ్యాసముల విశిష్టమై ప్రయ  
రించు పత్రిక.

ప్రథమ వాలు సంవికలలో ప్రయరించిన వ్యాసముల  
పట్టి నిందు పొందు పఠనముచున్నాము.

నెం.	నివయములు.	పేజీలు	నెం.	నివయములు.	పేజీలు
1	మా పుట్టిక	5	అర్ధము 5	లిపులలో	
2	కరపత్రికములోనండి	2	మద్రాసు		3
3	విశ్వకర్మలక్షణ	425	వైశ్యుడైతిని		2
4	హేమాంగి (సవల)	1226	ఆంగ్లలిపి ఆఖిభారతలిపి		2
5	కవిప్రశంస (పద్యములు)	127	శివపూజ పద్యములు		1
6	యుద్ధవర్ణన డిబ్	428	తెలుగు యస్తి ఆలాలియక		
7	అద్భుతముందరినాటకము	11	ఆస్తి ఈస్తు		8
8	పేరులో మహిమేమిటి	329	ఓంకారము		7
9	కవులే భార్యలవర్ణించరు	480	నలూరు వెంకటరామ		
10	శ్రీపరమ (పద్యములు)	1	కాన్పులు (ఆంధ్రకా		
11	దానధర్మముల ఫుట్టుము	8	టక పితావ హుడు)		7
12	నవ్యుల బలు	131	మదుపలి తనము		4
13	భరతఖండ ప్రశంస (పద్య	82	విప్రీతినుచున్నాము		3
	ములు	838	విజానాదనము		4
14	వివాహము జీర్ణోద్ధారి	184	బ్రహ్మచర్యము		3
15	పాదము	835	పితృవాక్య పరిపాలనము		
16	సరస్వతిపూజ	2	లేక క్రాధము		5
17	అన్న శతకము పద్యములు	186	కథలు చెప్పుతాను		3
18	నలపునలుకులు	137	శ్రీశంకరేశ్వర శతకము		
19	మోటారు రాజ్యము	2	పద్యములు		1
20	పాతన్న	438	భగవద్గీత మహిమ		4
21	ఆంధ్రులు గ్రీకులు	133	ఆఖిభారతాంధ్ర నాయ		
22	నీతస్మరణములు	1	కదారిద్యము		4
23	సంఘపీఠ దురాచారము	440	తేలు గానము		4
24	విశ్వ భగవద్గీత (ఒక క్లౌక	41	పునర్వర్యములు		4
	మునకు, 11 భావలలో	42	నాత్రధమ పవనయాత్ర		

సంపాదకుడు: సాధు వేంకటేశ్వరశాస్త్రి  
చందా సాంతు: రూ 3-0-0, విడిపత్రిక రూ 0-4-0  
సాంపిల్ కాపీ, పాపలా తపాలు బిళ్ళలు పంపిన పంపెదము  
డిమివైలా పత్రిక, (గ్రేటు ప్రెస్) బాడిలైటిలు  
మేనేజరు : విద్యానంద ప్రెస్  
13, ముబ్బయ్యం మొదలి పిడి, పొరకవాకము, మద్రాస్ ఎల్. సి.



# రైల్వే సమస్య

శ్రీమద్భారతి

దక్షిణాంధ్రా రైల్వే సమస్య బీభత్సమునకు చేరినది. ఇంతవరకు రైల్వే సమస్యను పరిష్కరించుట కొరకు ప్రభుత్వము వారు ముందుగానే మేల్కొని ఎట్టి అపాయము వాటిల్లకుండా జానుట అవసరము. ప్రజా సముఖముల తమ బాధ్యతను విడువజాలక, కార్మిక సమస్యలతో తమ కేమి పని యని వైదొలగుట, నేర మగును. ప్రజాజీవితమునకును కార్మిక సమస్యలకును అవినా భావసంబంధము గలదు. అందు ముఖ్యముగ రైల్వే లతో ప్రజలకు అనుదినము సంబంధమును. అందుచే కార్మికుల కష్టములను తొలగించుటకు, దేశనాయకులు శక్తివంచన లేకుండా పాటుబడ వలయును. కార్మిక సమస్య ప్రధానముగ తిండి సమస్య.

కార్మికుల సంఖ్యను దగ్గించుచో, వారి జీవితమున కిబ్బంది గలుగును. అందుచే వారు అసమ్మతి జూపుట సహజము. ఆవేశపూరితులై, ఏ కేసుయిన సాహసకృత్యములకు గడింగినను ఆవిషయమును పాటింపక, వీరి కష్టములను నివారించుటకు, రైల్వే కంపెనీవారు ముందుకు రావలయును. ప్రభుత్వము వారిందునిమిత్తమై రైల్వే కంపెనీ వారికి తగిన హిత వొనగవలయును. రైల్వే పరిపాలనము ప్రభుత్వము వారి హస్తగత మగుచున్నది. కొంతకాలమునకు కంపెనీల స్వాధీనము పూర్తిగ దొలగగలదు. ఇట్టి స్థితిలో రైల్వే పరిపాలనముపట్ల అసంతృప్తి ప్రబలి యున్నచో, దానిని తొలగించుట ప్రభుత్వమువారి ప్రధానధర్మమగుచున్నది. రైల్వేలు ప్రభుత్వపర మయినను, వెనుకటికిని ఇప్పటికిని తారతమ్యము గనుపించుచున్నది. కంపెనీలు ముఖ్యముగ తమలాభమునే చూచుకొనును. ప్రభుత్వమువారు రటుగాక, ప్రజలక్షేమమునే ముఖ్యమని ఎంచవలయును. కాని పరిపాలనపు వైఖరియందట్టి మార్పుగలుగలేదు. ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యతవహించనంతవరకు, ప్రస్తుత స్థితి నిలిచియేయుండును. అందుచే కార్మికులయినను, దేశమునకు స్వపరిపానము లభించుటకై గాఢముగ కృషి సలుపవలయును. ఎట్టి యిబ్బంది తొలగుట రయినను, ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానము అడ్డుగ నున్నది. ప్రస్తుతస్థితిలో కార్మికుల కోర్కెలు ఫలించుటకు చాల కాలము జట్టును. అందుకు, ఓరిమితో పాటుబడ వలసియుండును. సహనమును కోల్పోవుచో, కార్మికుల ఆందోళనము అణచివైచుట సులభమగును. వీరిలో అధైర్యము త్వరితముగ వ్యాపించును. అందుచే వీరు దార్జన్యరహితముగ ప్రవర్తించి, ఆందోళన సలుపుచో మాత్రమే, ప్రజల సానుభూతిని వీరు నిలుపుకొనగల్గుదురు.

## బార్డోలీ : మహాత్ముని నిశ్చయము

బార్డోలీ సమస్యపట్ల గాంధీమహాత్ముని సానుభూతి తొలగినది, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రాంతపత్రికలు ప్రచురించినవార్తలు అసత్యము లని, మహాత్ముడే ప్రకటించుచున్నాడు. మొదటినుండియు వీరికి బార్డోలీ సత్యాగ్రహముతో సంబంధముగలదు. కాని దేశాంతరీక్షము తిన్నగ లేని హేతువుచే రయితుల ఆందోళనయందు మహాత్ముడు మరుకుగ బనిచేయుటకు వీలులేకబోయెను. వల్లభాయి పటేలుగారును

మహాత్మునివిశ్రాంతికి భంగము కలిగినాడనది నిశ్చయించిరి. పటేలు గారి నాయకత్వమునందు మహాత్మునకు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలదు. వినయమున నయినను పటేలుగారు నిర్బంధితులగుచో గాంధీమహాత్ముడు వారిస్తాన మాత్రమించి బర్డోలీ యుద్ధమును సమర్పించుట, సంసిద్ధుడైయున్నాడు. ఈ సంగతినే, మహాత్ముడు మరియొకమారు "నవ జీవను" పత్రికలో ప్రకటించెను. ఈయన్ల పటేలు గారికిని గవర్నరుగారికిని మధ్య నడిచిన సంభాషణల బట్టి, ప్రభుత్వ దృక్పథమునందు ఎట్టి మార్పు గలుగ లేదని మహాత్మునకు నిశ్చయమయినది. పున, రిచారణకు ప్రభుత్వమువారు సూచించిన షరతులు గౌరవప్రద మగు రాజీ కెట్టియవకాశ మొనగుటలేదు. మహాత్ముడు, రయితులతరపున కనీసపు షరతులను సూచించెను. జయితుకుబోయిన సత్యాగ్రహవలంబులను విడుదల జేయవలయు సనియు, ప్రభుత్వము వారు వశపరచుకొనిన భూములను యజమానుల కిచ్చివేయవలయు సనియు, అమ్మబడి న చరాస్త్రవలన గలిగిన నష్టమును భర్తీచేయ వలయుననియు, తమ పడవులను కోల్పోయిన గ్రామీ ద్యోగులకు వానిని తిరిగి యిప్పించవలయు సనియు ఇతర నిర్బంధముల నన్నిటిని తొలగింప వలయు సనియు, మహాత్ముడు చెప్పిన నియమములు మిక్కిలి న్యాయముగ నున్నవి. ఇక మీద రాజీబూటకము లతో ప్రొద్దుబుచ్చవలదని, మహాత్ముడు వల్లభాయి పటేలు గారికి సలహా నిచ్చుచున్నాడు. ప్రస్తుతనంద ర్థముల గాంచిన, బాంబాయి ప్రభుత్వమువారు ఏమాత్రము దూరదృష్టితో ప్రవర్తించ లేదని వెల్లడియైనది. వారు ప్రతిష్ఠనే ముఖ్యముగ అడన రించుచున్నారు. ఈలోపున భారతీయులకు బార్డోలీ రయితులపట్లగల సానుభూతి అతిశయించుచున్నది విదేశము లందలి భారతీయులు ధనసహాయము జేయుచున్నారు. సుప్రసిద్ధనాయకులందరును బార్డోలీ యుద్ధమన్యాయమును అంగీకరించు చున్నారు. పటేలు, గాంధీ మహాత్ముల నాయకత్వముక్రింద బార్డోలీయుద్ధమము దప్పక విజయము గాంచునను నమ్మకము దేశమునకుగలదు. మహాత్ముడు సూచించునటుల బార్డోలీవిజయము, భారతభూమిని స్వరాజ్యమందిరపుచేరువకు దీసికొనిపోవు ననుటకు నంది యములేదు. అందుచే బాంబాయి ప్రభుత్వమువారు బార్డోలీ రయితుల కోర్కెలను తృణీకరించుట మూలమున, దేశమునకు షరతుముగ నుపకారమే చేయుచున్నారని చెప్పవచ్చును.

## స్వరాజ్యవిధానము

అఖిలపక్ష సమావేశమువారిచే నియమితప బడిన నెహ్రూ కమిటీవారు, తమపనులను త్వరితముగ ముగించిరి. స్వరాజ్యవిధానమును తయారు జేసిరి. సుప్రసిద్ధనాయకులతో డ్బట్టు గైకొనిరి. ఎట్టివిధానమును తయారుజేసినను, ఎవ్వరోయొకరు ఆక్షేపించుచునేయుండుదురు. విమర్శకులూ యావద్భారత షేమము నాలోచింపవలయును గాని, తమ సంఘపు ప్రయోజనమును మాత్రమే పాటింప వీలులేదు. నెహ్రూ కమిటీవారు గనుబటచిన చురుకుదనము చూచునెడల, భారత దేశమునకు స్వయం నిర్ణయాధికార మొనగుచో స్వరాజ్యవిధానమును ప్రజలు త్వరితముగ తయారుజేయగలరని, గోచ

కార్మిక నాయకులలో శివరావు, అర్నేస్తు కర్కు మున్నగు వారు సమ్మే నామోదించ లేదు. సక్రమపద్ధతుల నన్నిటిని, కార్మికులు విమోచింపక, ఒక్కమారే సమ్మేకు గడంగి రని వీరియుద్దేశ్యము. రైల్వే ఏజెంటుగా రయినను, ఇతరచోటుల లోవలె బిగ్గిరిగియు లేదు. మధ్యనర్తుల పరిష్కారమున కనుకూలముగ నున్నారు. కాని, యీ సమయమున ప్రభుత్వమువారుచూపిన ఉపేక్షాభావముగ దోషము. సమ్మే ప్రబలి, అల్లరులు ప్రారంభమయిన పిమ్మట, నిర్బంధచర్యలకు గడంగుటకన్న మొదటనే కలహకారణములను నివారించుట లాభకరము గాదా? లేబరు కమిషనరుగారు ఆఖరురంగములో ముందుకు వత్తురు. ప్రారంభదశలోనే కలహములను



రింగలను. ఆగస్టు ౨౬యనతేదీలో ౪౪ నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు ప్రచురించబడును. ఆగస్టు నెల ౨9 వ తేదీని అక్షర పక్ష సమావేశమువారు లక్నోలో గూడి దీనినిగూర్చి యోచించెదరు. లక్నోయందు హిందూమహమ్మదీయసభ్యము వెనుక స్థిరపడెను. ఉభయసంఘములవా రంగీకరించిన ఒడంబడికను మాంటాగూగా రంగీకరించిరి. ఈమారుగూడ ఉభయసంఘములవారును సమరస భావముతో మెలగి స్వరాజ్యవిధాననిర్ణయమునకు బూనుచో, భారతీయుల దృఢసంకల్పమును నిరాకరించుట కేరి కిని సాధ్యపడదు. మైమనూరును తన్నివచ్చినను, ఎన్నిపోయినను, హిందూదేశీ శత్రుయము తప్పక సఫలమగును. ఇప్పుడు గావలసినది, ఐకమత్యము, దేశభక్తి. ఈ రెంటికారకై వివిధసంఘములును, వ్యక్తులును ఎట్టిత్యాగములకు సంసిద్ధులయినను, అధికమనిపించుకొనవు. డాక్టరు అన్నాగారు భారతీయుల తోడ్పాటును, అందు ముఖ్యముగ మహమ్మదీయుల తోడ్పాటును గోరుచున్నారు. వీరి విన్నవమును, వివిధ పక్షములవారును, వివిధసంఘములవారును ఆశించి, స్వరాజ్య విధాన నిర్ణయమునకు చేయూత నొసగుటవివేకము.

**సిమ్లా : ఉదకమండలము**  
 సిమ్లా ఇంగ్లండులోకమని పొగడ్తల గావించు వారికి, అక్కడి టిటివల పెడలిన రామస్వామిమొదలి గారు తగినజవాబు చెప్పుచున్నారు. ఉదకమండల ముతో సిమ్లా నేవిధముగ బోల్చుటకు వీలులేదని, వీరి తలంపు. ప్రకృతిసౌందర్యమో చాలతక్కువ. ఇక అధికారులదే సిమ్లాలో ప్రాబల్యము. ఉదక మండలమున అనధికార ప్రాబల్యము గలదు. సిమ్లాలో అనధికారులకు చోలేలేదు. యూరపి యనులు తిరుగుచోటుల, భారతీయులు నడువ వీలు లేదట. న్యాయము పొరచు విషయమున గూడ, యూరపియును కుండునాకర్యములు భారతీయులకు లేవట. సిమ్లాలోగల మ్యూనిసిపాలిటీ, అధికారుల సకమండున్నది. ముగ్గురుమాత్రమే ఎన్నికొనబడు సభ్యులు గలరు. అధికారులు సామాన్యముగా ఆ సభికారులచే నిర్వహింపబడు స్థానకసంస్థల పరిపాలనమును తీవ్రముగ నిరసించు చుందురు. కాని, ఇండియా ప్రభుత్వమునకును పంజాబు ప్రభుత్వమునకును వేసంగిస్థానమై యొప్పు సిమ్లాలో సాగుచుండు మ్యూనిసిపలు సంఘము అదర్శప్రాయ ముగ నుండవలయుగద. నాల్గవ తరగతి మ్యూనిసిపాలిటీగ నుండుట కయినను దీని కర్హతలేదని, రామ స్వామి మొదలిగారి తలంపు. ఇట్టి సీతిలో ఉన్నతో ద్యోగు లెటుల నరిపెట్టుకొని యూరకుండిరో, తెలియదు. అనధికారులు పరిపాలించు మ్యూనిసిపలు సంఘ మింతదుర్దశయందున్నచో, అధికారులు పూర్తిగ నిండిచియుందురు. మిస్ మేయోగారు “మదర్ ఇండియా” పత్రికలో మరియొక అధ్యా యము నీవిషయమై చేర్చియుందురు. సిమ్లా డిప్యూటీని బయల్పరచి, రామస్వామిమొదలిగారు మేలొనర్చిరి.

**ఈజిప్టు : వఫ్ ద్ పక్ష ప్రకటనము**  
 ఫాదురాజుగారు యాజ్ఞప్తు పార్లమెంటును మూడు సంవత్సరములవరకు ఆపివైచుటచే, వఫ్ ద్

పక్షమువారు వీరి చర్యను ఖండించుచు ప్రకటించిరి. వఫ్ ద్ పక్షమువారి తో బాటు, స్వేచ్ఛాప్రయు లెల్లగు యాజ్ఞప్తు న్యపులచర్యను నిరసించకమానరు. ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యమునకు తగియుండలేదని, పరికెసి వారి సంకల్ప మిపుడు ఉడేసచున్నది. ఇంతకన్న ను దూరదృష్టిరహిత మగు నిర్వాణు సహండుడు. కొయలివను పరిపాలనము తిన్నగ నాగనిచో, పార్లమెంటుసభను రద్దుచేసి క్రొత్త ఎన్నికలను జరిపింపవచ్చును. క్రొత్త పార్లమెంటుసభను ఏర్పరుపవచ్చును. అంతియకాని, పార్లమెంటు పరిపాలనము ననలే రద్దు చేయుటవలన, ఈజిప్టుకుగాని, నాగరికప్రపంచము నకుగాని, ఇరుముతయు లాభముండదు. వఫ్ ద్ పక్షప్రకటనము సూచించినటుల, ఆసియాలోని ఇతర దేశము లన్నియు స్వపరిపాలనమునకుకు బోవుచుండ, స్వేచ్ఛ బడసిన ఈజిప్టుదేశము నిరంకుశాధికారమునను సలయమగుటకన్నను దురవస్థ వేరుండదు. ఈజిప్టు న్యపులచర్య విచేతీయులకు మాత్రమే తృప్తిగలిగించును. ఈజిప్టు ప్రజలు ప్రస్తుత పుట్టతరువుతో సరిపెట్టుకొందురని తలంచుట కేమాత్రము వీలులేదు. జగ్గుల్ పాషాగారు ఈజిప్టుకు జేసిన అపారమగునెవ, ఒక్క మారుగ నిచ్చలము గావించబడుచుండ, ప్రజలు చూచుచు నెటుల నూర్కొనగలరు? ఈజిప్టు న్యాయవాదులు తమ అసమ్మతిని తెలుపుటకై, మూడు రోజులు సమ్మెకట్టిరి. ప్రజలలో అశాంతి విశేషముగ వ్యాపింపకముండే, నూతన ప్రకటనమును రద్దుజేసి, ఈజిప్టు గౌరవమును కాపాడుట, ప్రభుత్వ ధర్మము.

**కెనియా**  
 కెనియా భారతీయుల దుర్దశ రానురాను ఇను మడించుచున్నది. మొంబైసాలో నివేతనసభలములను విక్రయించుటకు, కెనియా ప్రభుత్వము వారు తలపెట్టిరి. కాని, యూరపియును మాత్రమే వాని యందు నివసించుట కేర్పాటు చేయబడినది. పాట దారులపాటలకు నిరోధము గలుగుచున్నది. రాబోవు నెల 11 వ తేదీన విక్రయము జరుగును. ప్రభుత్వ పుట్టుతరువు ఎంతవరకు సక్రమ మయినదో, కోర్టులలో పరీక్ష గావించుటకై, విక్రయములను కొంత కాలము నిలిపివేయవలయునని భారతీయులు గోరగ, ప్రభుత్వమువారు వారి కోర్కెను నిరాకరించిరి. కోర్టులలో చర్యదీసికొనుటకు ముందు నెలరోజులు నోటీసు నీయవలయును. నెల రోజులలోపల విక్రయములు పూర్తియగును. ఆ సిమ్మట, భారతీయుల మొరలు అరణ్యరోదనములగును. విక్రయములను కనీసము మూడు నెలలవరకయినను ఆపింపవలెనని, కెనియాభారతీయులు గోరుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారీ సమయమున జోక్యమును కలుగజేసికొనుట యవసరము. లేనియెడల, కెనియాలో భారతీయులకు నిలువనీడ లేకుండును. కెనియాలో జాతిద్వేష మిదివరకే బలముగ నున్నది. అక్కడి ప్రభుత్వమువారి నూతన వైఖరివలన, నిది మరింతగ వ్యాపింపకమానదు.

**బాలనేరస్థులు**  
 బాలనేరస్థులకారకై, చంగల్పట్టులోను, రాణి పేటలోను, రాజమండ్రిలోను మూడు ప్రభుత్వపాఠశాల లేర్పడి పనిజేయుచున్నవి. బాలు రగువారిని,

నేరములనుండి విముక్తు చేయుటచే, వినిముట్తోదేశ్యము. ఈపాఠశాలలలో చదువుబాలుర సంఖ్య 352 నుండి 471 కి పెరిగెను. నాహిత్యపాఠశ్రామిక విద్యలు కలిపి నేర్పబడుచున్నవి. బాలురఆరోగ్యము తిన్నగ నున్నటుల రిపోర్టు చేయబడుచున్నది. బాలురను విచారించుటకు ప్రత్యేకపుకొద్దలు ఉపనయనని, ఇకాస్పెక్టరు జనరలుగారి యుద్దేశ్యము మేధాత్రిట్టు నేరముజేసిన బాలురను ఇట్టిపాఠశాలలకు పంపుచున్నారు. దెబ్బలకెక్కి నింకను ప్రయోగించుచున్నటుల రిపోర్టుదెలుపుచున్నది. దీనినిట్టి పాఠశాలలలో నయినను రద్దుజేయుట ముఖ్యము. పాఠశాలలకుగాను 1927 వ సంవత్సరమున 103182 రూపాయలు ఖర్చయినవి. ఖర్చకు తగిన ఫలము గావలయుననిన, వీనిని నమర్తతో నిర్వహించిన గాని ప్రయోజనముండదు.

**వైనుభాగ్యలరువై కేసు**  
 డక్కావిద్యార్థి గెలుచుట  
 డక్కా, జూలై 19:—మహారాష్ట్ర రాజకీయములపై డక్కా విద్యార్థులయందు వైనుభాగ్యలరువై దెచ్చినకేసు నీడు తీర్పు చెప్పబడెను. విద్యార్థిని పరీక్షించుచు పుచ్చుకొన నిరాకరించి ఆతడు పరీక్షను హాజరకాకు. డ అటొరకరచి నందుకు వైనుభాగ్యలరువై కేసుజేబడెను. విద్యార్థి హాజరు నందుండి హాజరు నిబంధనలకు వి. రేకేసుగ నడచెననియు, రంజాను పంతుగదినములో ఉపవాదియజేయు నిరాకరించెనని యు, అందుచే పరీక్షను హాజరకావడ అటొరకరచుటకు విశ్వ విద్యాలయాధికారిని అధికారము లభింపజేయు ప్రతిగానుతగవు వాదన. ఉపవాదిని జేయవలెనని నిబంధనలలోలేదనియు, రాను భోజనము కోరుటకు హక్కు గలదనియు, కావున పరీక్షనుండి తిరిగివేయరాదనియు, కేసు స్వ. రిపోర్ మొదలగునలెననియు ఫిర్యాదివాదన. మునసులుగాని తీర్పునందు వైనుభాగ్యలరు లార్డ్ గారికి విద్యార్థిని తిరిగివేయ అధికారము లేదనియు, ఉనుము గైకొని తిరిగి ఆతొచ్చేకొని పరీక్షను హాజరకానివ్వ నలె ననియు జెప్పిరి. (ప్రేమెను)

**“బిటిషువారు దయనలచిననే స్వరాజ్యము”**  
 సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి ప్రకటన  
 నభలో అల్లరి  
 కాలికటు, జూలై 20:—మనకు రాజకీయముక్తి బ్రటిషు ప్రభుత్వమువారు దయనలచినవాని చేపారదని సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు ఒక ఓపికరంగపథలో చెప్పగా కొందరు అంగీకరింపనందున పథలో అల్లరి జరిగెను. ఇది జాతి యంతకు జుక్తి రి కేచ్చెడి విషయము. పథకుందరి తొత్తున మాట్లాడుటకు రెడ్డినాయుడుగారికి అధికారము లేదనియు ఒకడు లేని కేకలుజేసెను. పాతీసువాడవచ్చి వారు బయటకత్తివిజేసిరి. రెడ్డి నాయుడుగారు ఉపన్యాసము సాగించుచు యేకే ప్ర రిత్తయందైన అతివాదులే స్వయిబ్బగులకు కారకలారి. జాతియంతకు మూలాధామర ప్రజ జాతీయాభివృద్ధి కేమాత్రము తోడ్పడికో యందువచ్చెడి తరములవారే నిర్ణయింపగలరనిరి. (ప్రేమెను.)

**బెంగాలు శాసనసభ**  
 కలకత్తా, జూలై 20:—వంగరాష్ట్ర శాసనసభ జూలై 81 వ తేదీన ప్రారంభమగును. ప్రభుత్వ కార్యక్రమము నందు చాల ముఖ్యంశములు చేర్చింపబడును. అధికారేతర తీర్మానములు 86 గలవు. పోలీసుకాఖయందు రూ 37,000 పబ్లి మెంటరీ గ్రాంటు కకవునివారణకు రూ 1,00,000 వార్డుకుడి తము హెచ్చించుటకు రూ 38,720 పబ్లి మెంటరీ గ్రాంటులు ప్రభుత్వసభ్యులు కోరెదరు. బెంగాలు టెనెన్సీ సవరణబిల్లును చేర్చింపబడును. (ఆ. ప్రే.)



### సోలస బాపనయ్యగారు

శాశ్వతమైనది 14 వ ఆంధ్ర రాష్ట్ర విశ్వ బ్రాహ్మణ మహాజనసభ.

### అఖిలపక్ష సమావేశము

సభ ఆగస్టు 25 తారీఖున జరుగును

డా॥ ఆస్సారీగారి లేఖ

అలహాబాద్, జూలై 21:— నే హూ ఉపసంఘమునాకు తయారుచేసిన భారతదేశ రాజ్యాంగ ప్రజాభిప్రాయ చర్చించుటకు అఖిలపక్ష సభ ఆగస్టు 25 తారీఖున లక్నోపురం గంగా క్రాస్ వద్ద మెమోరియల్ హాలులో కూడును. పరియగు కాలము ముందు తెలియజేయబడును.

అన్ని పక్షములును సాయము చేయవలెను

డా॥ ఆస్సారీగారి లేఖ

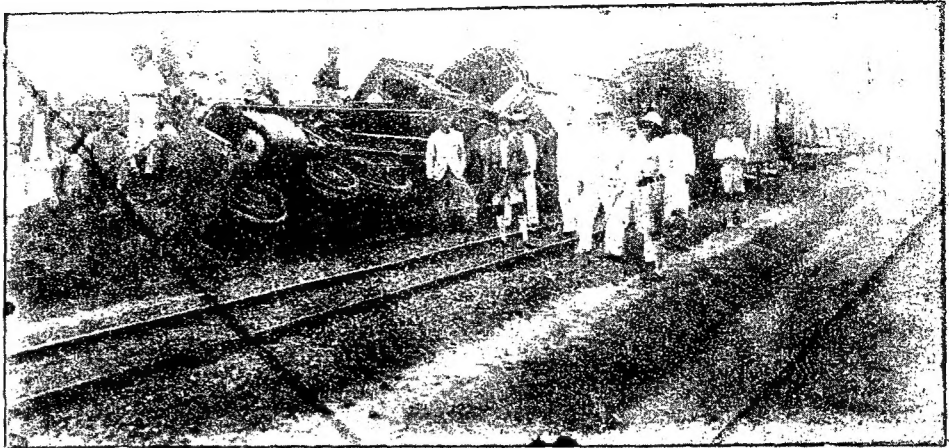
హాతీయ సభాధ్యక్షుడు డా॥ ఆస్సారీగారి కీర్తింది పం తిని భావనలనుండి పంపుచున్నారు.

భారత రాజ్యాంగమును నిర్ణయించుటకు అఖిల పక్ష సభ వారిచే నిర్ణయించబడిన నే హూ ఉపసంఘము అలహాబాదు నందు నే హూ గారి యధ్యక్షతన చాలకోజలమండి కూడుచున్నది. ఈసంఘముయొక్క నివేదిక ఆగస్టు 10 తారీఖులోగా ప్రజలచేతిలో నుండగలదు. అలహాబాద్ తీర్ణయెండవేదిమికి సహించి తత్సభాధ్యక్ష మును జయప్రదముగా నిర్వహించిన సభ్యులకు శాక్వతిజ్ఞతను తెలుపకుండజాలకు బొంబాయి తీర్ణానముల పరమైన సభ ఆగస్టు మొదటి వారములోనే జరిగియుండ వలసినది. నివేదికయు నింతకు పూర్వమే ప్రకటింప బడియుండవలసినది. కాని ఇంతముఖ్యమగుపని యంతకంటె తక్కువకాలము లో ముగింపబడుట మిక్కిలి దుర్లభము సభలో పాల్గొనుసంఘముల యభిప్రాయములను విని నివేదికను తయారుచేయుటకు ఇంకొకపక్షముకన్న హెచ్చుకాల మవసరమైనదని తలచెదను కావున ఈసంగతులన్నియు మనమునం దిడుకొని లక్నోపురములో ఆగస్టు 25 తారీఖున అఖిలపక్ష కూడునట్లు చేసి నిర్ణయించి నాను. సభలో పాల్గొనుచున్న వివిధ సంఘములు నివేదికను చర్చించుటకు తమతమ ప్రతినిధుల నెన్నుకొని వారిశాసనములను అఖిల భారత రాంగ్రామసంఘ కార్యదర్శిపంపునకు కోరుచున్నాను. ముఖ్యముగా అఖిలభారత మనీషివీరువారు రాజ్యాంగప్రజాభిప్రాయ తయారుచేయు ముఖ్యకార్యమునందు క్రోధపహించి తమ సభ్యులను పంపెదరని కోరుచున్నాను. ఈసహాయసంఘము మనదేశములో పేరెన్నికగన్న రాజకీయవేత్తలు, న్యాయశాస్త్ర విశాసిదులు, అనుభవకాలలగు అనేకులసహాయము పొందిరి. ఇంతవందలలో నాలోచించి నాయులబడిననివేదికను భారతీయులు శ్రద్ధతో చర్చించుట యవసరము, దేశములోని పరిస్థితులు, ముఖ్యముగా జాతీయపత్రికలు దీనినిపూర్తి గాచర్చించి ప్రజాభిప్రాయమును సవ్యముగా త్రోవలలో నడిపవలసినదని కోరుచున్నాను. తత్ఫలము పట్టుట, ప్రయోజనముమాలిన ఖండిన యంతివరకు లాభకరముగా నుండలేదు. భారతదేశముయొక్క ప్రస్తుతపరిస్థితిగనీతియందు జాతీయోద్యమమునకు మితిలేనిచోచి చేయుననుట నిశ్చయము.

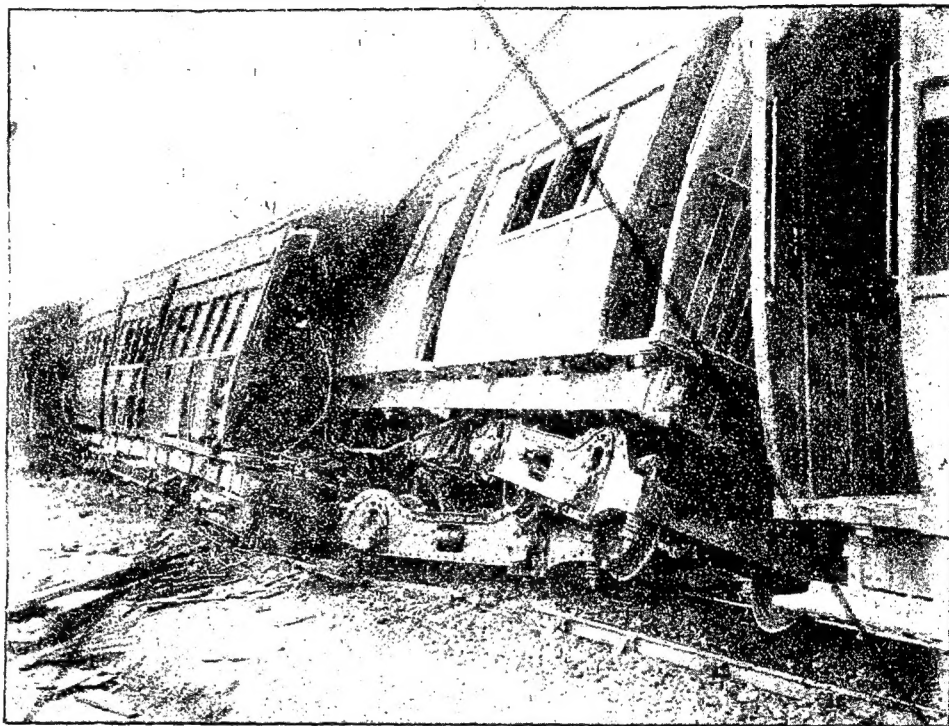
(ఆ. వెన్.)

ప్రాశ్ననరు వెంకటస్వామిగారు:— విజయనగర పరిగత కళాకాళాపాధ్యాయులగు ప్రాశ్ననరు వెంకటస్వామి శాయుడుగారు నిన్నటిదినము వైలాపూరు సంగీతసభవారి యానరంగమున, ఫీజు కచ్చేరి గావించి, శ్రోతల నానందపరచుట తేలిక. వీరు ఆంధ్రగాయకుల కీర్తి పరివలను పెంపొందించుచున్నారని, వీరికి మద్రాసు పౌరు. లెక్కడు ప్రాశ్ననరు నొపకదని నమ్మెదము.

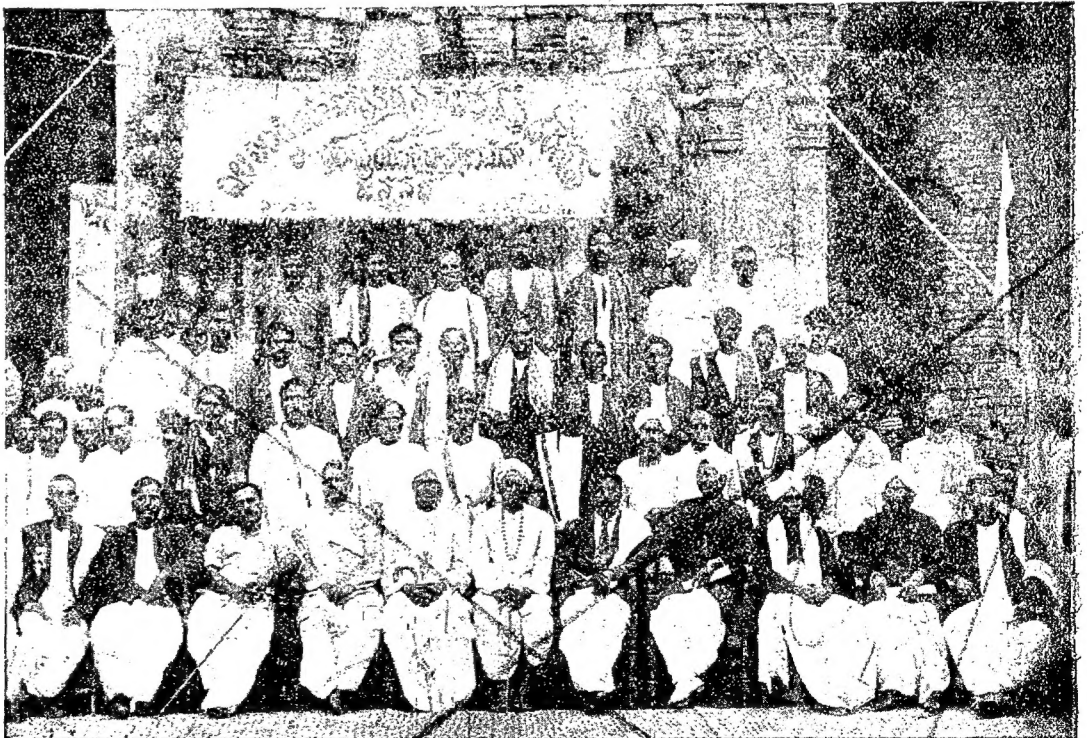
### నోటు మెయిలు పడిపోవుట



కాలుపాకంపద్ద కమ్మింతప్పి పడిపోయిన సిలోనుబోటు మెయిలు. చెంగల్పలు కలక్టరు పోలీసు సూపర్వైంటు వచ్చి చూచుట (వె. పో. బి.)



మూడవతరగతిపెట్టెలు రెండు జీకొనుట. పట్టాలక్రింద ఇరువదిమ్మలు తీసివేసినది గాననగును. (వె. పో. బి.)



### 14 వ ఆంధ్ర రాష్ట్ర విశ్వ బ్రాహ్మణ మహాజనసభ

కూర్చున్న వార:— (ఎడమనుండి కుడివరకు) కల్ప పంచానన ఆరసవల్లి భీమలింగాచార్యులుగారు, పట్నాబు గోపాలస్వామిగారు, కళానధిపతి కొమ్మూరి సంగమేశ్వరకవిగారు, పండిత గాశాల రామమూర్తిగారు, పండిత దంతవాని శాశ్వతరామరాజు (అధ్యక్షులు) పండిత బొండాడ లక్ష్మణాచార్యులుగారు, పెర్రుపొలు సూర్యనారాయణ రావుగారు, కాళి రామమూర్తిగారు, ధవళేశ్వరపు సోమలింగాచార్యులుగారు, కామూరు గుడమూర్తి అచార్యులుగారు.

### మహర్షిదేవేంద్ర నాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:— మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు } ధర రు 2 8  
నింపుకొనికోల్పోయి పుడర్ వైటు కాగితములు } పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.  
ఇప్పుడు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రము, 7. ఏంబు కెటిసిఫి, మద్రాసు.



మేత కపకాగియమందెడిది. తమ పక సాధించుకొనుటకు ప్రభుత్వమునా కిచ్చు మార్గ మేర్పడినది. నిన్ను జాతులకును యుద్ధమునాడి మరలినచిన్న సోల్లగులకును పోరంబోతుల బం జరభూములు, విదక్షణ తేకుండ గ్రాంటు చేయబడెను. దీని ఫలితముగా, గొత్తైలపంఖ్య చాలవరకు తగ్గిపోయెను. గొత్తైల పంట అరు దయ్యెను, 20యేండ్ల క్రిందట 500 మొదలు 600 గొత్తైలగల గ్రామములలో నిప్పుడు 100 గొత్తైలయినను గాన రావు నిన్ను జాతులకును యుద్ధమునాడి మరలినచిన్న సోల్లగు లకును గ్రాంటు లొసగబడుట కవ్వరకు కినియుట లేదు. కాని, గ్రాంటు చేయబడుటకు యితరభూములు నులభముగా సాగు చే యబడి దిగివి మెండుగా గలవు.

ఒకానొక కాలమున పెద్దపెద్ద గొత్తైలముదలను పో పించగూగుచుండిన యొక గ్రామములోపుడు పుండెను గొత్తైల నగుట పోషించ బాటకున్నది. మెరకప్రదేశములలో పరిస్థితు లింతకంటె బాధకరముగా నున్నది. ఈవిషయము మరయొక వ్యాసములో ప్రత్యేకము చేర్చింప వలసియున్నది.

\* \* \* \*

### వ్యవసాయపు ఖర్చులు

#### ప్రకాశంగారి 13వ వ్యాసము

గతవ్యాసమున 1 కూలి 2 పశువులు 8 గొర్రెలనుండ నావుట, పొటిమన్ను నేయట మున్నగు విషయములలో నెటిల్లెంటు అధికముగానికి వానోచరమైనట్లు నూటికి 150 చొ॥ కాదనియు నూటికి 400 చొ॥ ఖర్చులు అధికమైనట్లును విశదీకరించితిని. ఈవ్యాసమున 1 పశువుల వలని ఎరువు, 2 ఇతర ఎరువులు 3 విదేశి ఎరువులు, 4 చెరువుపంట 5 పి. డబ్బిల్లా ఉద్యోగుల దుర్భాగప్రవర్తనముల గురించి వ్రాయుచున్నాను.

#### 1 పశువులవలన ఎరువు

ప్రతి 5 ఎకరముల పశువులకు ఒకజత యెద్దులంద నులెనని ఇదవరలో చెప్పితిని. ఆ జత యెద్దుల జున గలగు ఎరువు ఏదాడి ఎంతకాగతో కూడపెట్టినను ఒక ఆక ఎకరము భూమికంటె పొచ్చుభూమికి పరిపూర్ణము. అనగా ఆయెద్దులవలన సాగుచేయబడిన భూమిలో 1/10 వంతు నకు వానివలన గలగుఎరువు పరిపూర్ణము. తక్కి 9/10 వంతు భూమి ఎరువు మరియే మూలనైననను సాధించవలసి వచ్చుచున్నది.

#### 2 ఇతర ఎరువులు

ఈఎరువులు గ్రీష్మ మెన్నుగ్గు అనబడును. వ్యవసాయ పురాణ ఆది పెరు పెట్టి అధికముగ భవము వ్యయపరచుచు ప్రభుత్వమునా రొకకాపును స్థాపించిరి. ఈవ్యవసాయ కాపువలన రయితుల కీ విధముగ లాభమును కలుగలేదు. ఈకాపుద్యోగులను నిపుణులరి ప్రభుత్వము వారందురు. కాని వారిని పూర్తిగా ప్రజలకు బాగుగ తెలిసిన. ఈగ్రీష్మ మెన్నుగ్గు విదేశీయ ఎరువులవలనను ఎంత మట్టుకు వ్యవసాయ విషయమున పీరు అభివృద్ధి గలన పరచిలో ప్రజలే యోచించుకొందురు పశువులు గొర్రెలు మొదలగువానివలన గలగు ఎరువులకు ప్రభుత్వమువారు ఆటంకపరచుచుండ డెల్టా భూములరయితులు ఆపకంటల ఎరువులపై సాధారణము ను న్నారు. ఈఆపకంటల ఎరువులకు ప్రభుత్వమువారి సృష్టియేయ ని చెప్పుచు ఆపకంటల సౌకర్యమును ప్రభుత్వమువారి రయితు లకు కలుగజేయు చున్నారని ప్రకటించు చున్నారు. మొదటి విధిపంట ఆపున ఆపకంటల రయితులు పండించుకొందురు. ఈపంటలకు నీటిఆధారమేయియు ప్రభుత్వమువారు కలుగజే యుట లేదు. ఈపంటలపై నీటిపన్నులను తీవేయుటయే గొప్ప లాభమున ప్రభుత్వమునా రచుచున్నారు. నీరునప్పుడు కాబడిన టునెట్టి పంటలపై నీటిపన్నును తీవేయుటయే ప్రభుత్వము వారు కలుగజేసిన సౌకర్యముని డంబములు పలుకుట ఎట్టినితకమో ఎట్టిసౌకర్యమో ఆలోచింపుడు.

#### 3. విదేశి ఎరువులు

విదేశిఎరువులు చాలవ్యయముతో కూడుకొని యున్నవి. నేను బర్మావర్తనపును అచ్చటి ప్రభుత్వ వ్యవసాయ పూర్వమును చూచితిని. అచ్చట నిచ్చటకూడ ప్రభుత్వమువారు నేయిచ్చు పనియొక్కట్లేదు. ఈవిదేశి ఎరువులవలన భూములకు లాభము కంటె పట్ట మెక్కువ గలుగుచున్నది.

సమాజమున ఎరువులకు బలంగా యీ డెల్టా భూములలో నుపయోగించుటకు ఆనకపలములందు సోడియమ్ సైట్ లు అన్యులకుచున్నవి. కాని యీ సోడియమ్ సైట్ లును వరుస గా రెండు నూడేండ్లు డెల్టా భూముల కెక్కువ నుపయోగించి నచో నీ భూముల సారము తగ్గి పోవునని ప్రభుత్వ వ్యవసాయ రసాయన శాస్త్రజ్ఞులే చెప్పుచున్నారు. ఈ ఉద్యోగులే విదేశి ఎరువులనే కోవలము ఉపయోగించవలసినయు, స్వభావసిద్ధములగు ఎరువుల తో నీ విదేశి ఎరువులను కలిపి యుపయోగించిన కొంతబాగుం గుననియు చెప్పుచున్నారు. స్వభావసిద్ధములగు ఎరువులు ఎచ్చ

బడున్నవి? వీనితో పోలి ఎరువులను కలుపుట ఎట్లు? ఈ ఉద్యోగుల సలహాలు ఎంతో ప్రయోజనముగ నున్నవో ప్రజలే గ్రహించవలెను

#### చెరుకు పంట

చెరుకు పంట శ్రేష్ఠ సాగుబడియన్నగు ఖర్చులవిషయమున వర్షించించవచ్చును. ఈ పంట సాగు బడి జవవరిలో ప్రారంభమగును. ఈమాసమున మొదటి పంట యొక్కేమముగా నుండవని చెప్పవచ్చును. ఫిబ్రవరిలో మొదలి డిన సమకాలముయొ, మార్చిలో మొదలిడినయెడల అధమము నియు చెప్పవచ్చును. ఇంగ్లీషు ఆక్రమ పంటకాలము వచ్చు వరకు జీవించవలెను. జీవించిన పిశేష ఫలితము కలుగదు. సకాలములయందు ఈపంటకు కావలయునంత నీరు ఉండవలెను.

ఈపంటకు ముఖ్యముగా కావలసినవి 1వెదురు కర్రలు, 2వెదురుపుప్పిడి 20యేండ్లక్రితము 1000 వెదుళ్లు యా 1600 అయియుండెను. ఇప్పుడు వానిఖరీదు యా 6000 అయ్యెను. 2. ఆకుద్రుపిండి ఐస్తా 1 కిక్రూ పూర్వము 2 లు ఖరీదు. ఇప్పుడు ఐస్తా 1 కి యా 10 ను అయ్యెడి. 3. కూలి వోవంటకులినలె నీ యున్నది.

ఒక్కొక్క విషయమున వ్యవసాయఖర్చులు నెటిల్లెంటు అభివృద్ధిచెప్పినట్లు నూటికి 150 చొ॥ కాక నూటికి 400 చొ॥ అధికమైనదనియు, దీనిని రైతుల వాజ్ఞానులవలన కాగిరములవలన, ప్రభుత్వరీకార్డులవలన, టుజాపుచేయుచునని నే నుద్ఘాటించుచున్నాను

#### 5 లంచము

మీద వివరించిన విషయములకు ఖచ్చితగాక వ్యవ సాయముకొరకు రయితులు మరయొక ఆసాధారణ వ్యయమును కూడ భరించుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. ఆదయిన పి. డబ్బిల్లా ఉద్యోగులకుల వరులు. ఈ మూడుజిల్లాలలో నే గ్రామ ము పోయి చుచు నున్నది. నీటి పచ్చయి కి ప్రభుత్వమునానికి రయితులు కన్ను చెల్లించుచు నీ యున్నాను. కాని లంచములకూడ ఎకరమున కింతయొక రయితులైనది. ఒక గ్రామమునందు 300 ఎకరముల భూమిలో చెరుకుపంట యొం డినచో ఎకరమునకు 5 మొదలు 10 రూపాయలవరకు ప్రభు త్వమునకు పన్ను కట్టవలెను. అదికాక ఎకరమునకు యా 5 చొ॥ పి. డబ్బిల్లా ఉద్యోగులకు నూమూళ్లు ఇవ్వలెను. ఇటు వంటి పరిస్థితులలో పి. డబ్బిల్లా వారి కీయనలసిన లంచములు కూడ పంటఖర్చులకంటె జరిగిపోవలసివచ్చుచున్నది.

పంటలు పండించుకొనుట కొంతవ్యయము అనుచున్నచో ముఖ్యముగా యోచించవలెను. అట్లుచేయక ఇదివరకే అధికమై యున్న పన్నుల నింకను అధికముగావించుట సాధ్యమవుత ముకాను. ఈవిషయమున బహిరంగవిచారణము గానింతక ప్ర భుత్వము వారి యాధీనులగునైకార్డు సాక్ష్యమునైనను బయటికి గాని పూర్తి పన్నులు ఎచ్చువేయుట అశాస్త్రము.

1903 నెలలో చావర్లకోటపూర్వము ప్రారంభించబడిన ఇప్పటికి 826 నెలలి రికార్డులకు రయితులకు వ్యాయమొసగుట కు సగటున ఎకరమునకు వీగాని, చెరుకుగాని ఎంత విలువగల పంటపండినది సాగుబడిఖర్చు లెంత, మాలిఖర్చు ఎంత, పశువుల ఖరీదు ఎంత, పశువుల పోషణముఖర్చు ఎంత అనువిషయముల గురించి వివరములను ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట సక్రమముగ వచ్చును. నాన్నే హితులు యీజిల్లాల ప్రతినిధులగు కాసనపట్నం లీమయమున సాసనపథలో ప్రశ్నించెదరా? ఇట్టిపరిస్థితులలో నెటిల్లెంటు అభివృద్ధిగాది కాగుబడిఖర్చులు నూటికి 150 వం తున పొచ్చుఅయ్యెనని ఎట్లుచెప్పినో దురూహ్యముగానున్నది.



బీజ్ బండ్ - నీరై పోయిన పిర్వమున గట్టిపరచు గాని పిర్వము సులలిత మగుచున్నయెడల తక్షణం నిలిపివేయును. మనసలితనమును, సత్సంకల్పమును తొలగించి యోవన మొనె గును. ఎంతయిహిమని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారముఖము అనుభవించునట్లు చేసి సంతాన పంతులంగ జేయును. ఉత్తరములు రసాస్యముగా నుంచవచ్చును. 20 మార్తల సి|| 1-1-2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు

### ఆర్యవైద్యాశ్రమం,

159-1127 8, బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

## దాన త్రిక్రమ రావుగారు

### బెపవాడలో పిన్కోలుపత్రము

త్రియోగి దాను త్రివిక్రమరావు ఎం. ఎం. బి. కా 5-అట్లాగారికి బెపవాడలో ఈనెల 20 తేదీన అఖిలభారత గ్రంథాలయ పంఠమువారు ఈక్రింది పిన్కోలుపత్రమును పను ప్పించిరి

అఖిలభారత గ్రంథాలయపంఠము దీనితో సంబంధించి న తదితర పంఠములయొక్క పథ్యులముగు మేము మాపంఠముకా ర్యదగ్గిగా నుండువిద్యులను హాండులో ఎర్పియించు రాబోవు మాసమున జులైబోవు అంతర్జాతీయ యువజన మహాసభకు బ యలుచేరుటకు ముందు నేటిసాయంత్ర మిచ్చట కలసికొనుట కెంతయో సంతోషించు చున్నాము. సర్వవిషయజ్ఞానజనితం బగు విద్యను ఇంగ్లాండులో నభ్యసించుటకు మీకు గలిగిన శోభ్యతను కాశీములను మీవిద్యాతత్పరత విద్యావ్యాసంగము మిత్రతోప యోగకార్యదీక్ష మున్నగునవి మీకై సామర్థ్యములు ఉత్సాహ ములతో విశిష్టమై అంతర్జాతీయ యువజన మహాసభా ప్రతిని ధిగ నెన్నుకొనబడుటకు విద్యులను అర్హులుగా జేసినవి. విద్యు తను ప్రతినిధిగా నెన్నుకొనిన ఆంధ్రయువజనపరిపాలిని మే ము అభినందించుచున్నాము. మానవ ప్రపంచమునకు సౌఖ్యవ హముగు సమస్యలందు యువజన ప్రాముఖ్యమును అనసరమును అఖిలప్రపంచమును గుర్తించెను.

అది గాక ప్రపంచసమస్య లను యుద్ధవిహి మార్గము మున్నగు వానిని వరిమార్గ రిండుటలో యువజనుల అర్హతకై సామర్థ్యములనుగూడ తెలిసికొనబడినవి. రాబోవు ఎర్పి అంత ర్జాతీయ మహాసభ జయప్రదముగ జరుగునని మేము విశ్వసించు చున్నాము. మీవివేము, మీవిద్యాపొందిత్యము, మీఅనుభ వము మిత్రవాసేన కీర్తనాలయము అసభవారి కెంతయోపహ యభూతముగ నుండునని మేము నమ్ముచున్నాము. మీ రాయా దేశములందు గడపుకాపును నవ్వుటగ్రంథాల యోద్యమములెట్లు కొనసాగింపబడుచున్నవో పరిశోధించి తెలిగవచ్చినవిద్యుట మీ కులపద్యములను బోధించి సహాయుడైనదని మేముకొనుచు న్నాము.

మేము మిత్రయోధాము కుభక్తదమగుగాక యానికొరచు న్నాము. హాండులోను తదితరయోధాపు వీనియా దేశములం దును పంపించి సౌఖ్యముగ భారతదేశమునకు తెలిగవచ్చి దేశ పంచారమువలన గలగు సమస్యనుచేత భారతమాతకు నిష్పటి కంటె ద్విగుణీకృతముగు నేప పరిచెదరుగాక యాకొరచు విర విండుచున్నాము.

నేటి సాయంత్రం 5-80 గంటలకు త్రియోగి దాను త్రివిక్రమరావు వంతులుగారు అంతర్జాతీయ యువజన సమా వేశమునకు హాండు దేశమునకు ప్రతినిధిగా వెళ్లు సందర్భమున వారి గౌరవము త్రివిక్రమరావుగారు సమస్తముగా త్రియోగి కట్ట మంచి రామలంగారెడ్డిగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగినది. అతిథులకు అల్పవారము లొసంగబడినవిద్యుట అఖిలభారత గ్రంథాలయ పంఠములకును విజ్ఞాపనపత్రము సమర్పించబడినది.

## 5 వ ఆంధ్ర రాష్ట్ర సమాకార

### మహాసభ

ఆహ్వానసంఘముల కార్యస్థానము

ఆంధ్ర దేశసభలు, గుంటూరు

ఇక్కడ గుంటూరులో ఈ నెల ఆఖరున 28 వ తేదీ మొదలు ఆగస్టు 1 వ తేదీవరకు అయినదన ఆంధ్రరాష్ట్ర సమా కారసభయోజన, తదితర సభలునా, ప్రదర్శనములును, జరుగును. ముఖ్యము దక్షిణయండియా మహారాష్ట్రలు అధి కారులు ఇక్కడ గుంటూరులో జరుగు వర్తనమునకు పం పునస్తువులకు రైలుధార్మి శ్రేయభిముఖులు దయతో సౌకర్యము నొసంగియున్నారు. ఆంధ్ర, ఆంధ్రోకరలందరును తమతమ ప్రాం తములలోని వరిశ్రవలని సంబంధించు ప్రదర్శనవస్తువులు విగై రాలను విరివిగ వంపి ప్రదర్శనము సర్వతోముఖముగ ప్రయోజన కారియగునట్లు తోడ్పడ వేడెదరు.

గూడూరి రామచంద్రుడు.

ప్రత్యేక కార్యదర్శి, (ఆహ్వానసంఘము కక్ష మన.)

విముక్తా విప్లవాలకు ప్రాత్యక్షగమన ప్రాస  
పద మొల్పిగాడు కలకత్తాలోనున్న బోను ప్రకృతికావ్య  
సంస్థలో ప్రొత్తపద్యమును స్వయంగా నేర్పించుటకు సం  
బంధ మధ్య బయలుదేరినది.

మద్రాసు ఆంధ్ర సదరక్ మరాటా

రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది)

నోటీసు

ఈ రైల్వేలైను మీదుగా హిజ్ ఎక్స్ ప్రెస్ లెన్సింగ్  
ప్రెసాయిగారు ప్రయాణమొనర్చు గావున 1928  
సం॥ జూలై 26 వ తేదిన నెం 31 ప్యాసింజరుబండి  
వాల్తేరు, విశాఖపట్నం మధ్య యథాప్రకారముకన్న  
10 నిమిషములు ముందుగా వచ్చును. మాన్యు  
ట్రెమింగులు ఈక్రింద నుదాహరింపబడినవి.

వాల్తేరునుండి బయలుదేరుట 11-40

విశాఖపట్నం చేరుట 11-50

జనరల్ ట్రాఫిక్ } ఎ. డబ్ల్యు. పార్సన్స్  
మేనేజర్స్ ఆఫీస్ } ఆఫీసు ఇంజనీర్ ట్రాఫిక్ మేనేజర్

ఆయాసపడవద్దు

3919



శూలనొప్పి తగ్గిపోవును

చాలవేల శూలనొప్పి నివారిణిని ఉపయోగించిన  
ఉత్తరక్షణమునకే బాధనుండి విముక్తిపొంది సౌఖ్యము నడ  
భవింపగలవు. ఇది చాలా నమ్మకమైనది. చాలాకాలమునుండి  
అనేక ఘనవైద్యులచే ఆమోదింపబడు చున్నది. మందులలో  
శస్త్రానికి సుదీర్ఘమైన ప్రపంచమందంతటను శూలనొప్పి  
లకు, తిమిరి వాయువులకు, ఆతిసారమునకు, పొత్తికడుపుసం  
బంధమైన వ్యాధులన్నిటికీ నాడబడుచున్నది. నెలకు రోజు  
కునుగమును పొందుచున్నార. ఎల్లప్పుడు దిగ్గర నుంచి  
కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

చేంబర్లెన్స్ శూలనొప్పినివారిణి

CHAMBERLAIN MEDICINE Co.,  
Des Moines, Iowa U. S. A.  
మత్తుపదార్థము లిందులో కలియదు.

CHAMBERLAIN'S

శూలనొప్పికి, ఆతిసారమునకు పూచీయైన నివారిణి.  
కడుపునొప్పికి ప్రభుత్వమునది.

ప్రకటన

శ్రీమత్కృష్ణ రాజగోపాల్ వసుదేవయ్య శ్రీకృష్ణయ్య  
కావ్యముగా శ్రీకృష్ణ తయారుచేయించి, అందరికీ ఆభ్యుప  
గనము చేయ దలచెట్టి ఆర్థికసాయనకాలకు నెలకొల్పినాడు.  
ఆయుర్వేదవేదము లన్నియు నివల దొరకును. శేటలూరు  
కొరకు ప్రాయము. 1204

ఆర్థికసాయనకాల, ముక్త్యల, కృష్ణ.

దిర్ఘరోగవైద్యసాధన

వలసలెం: ఇచ్చటమొత్తము చిక్కు మొండివ్యాధులకు  
కుదుర్చుటలేనిది దుకాణపుచేత వారలకు 50 ఇంచం. మద్రా  
సులో కుదురి చిక్కువ్యాధులను పుడికెత్తయ్యాయు పీడలకు  
వైద్యసంస్థలను మివ్వగొని తెలపుతుం: చక్కని తగిన పరిశో  
నిచేయదు. యం. శేషవలంగాన మద్రాసు ఇల్లు ప్రాయము  
యన్నాడు. "శాఖార్యకు 15 సం॥ నుండి గొప్పదాక్టర్ల సం  
ఘము కడిగిపోతిన చిక్కువ్యాధిని తమకు కుదిర్చినందుకు ఆశ్చర్య  
కుదురున్నాము."

# బార్లో వన్నుల నిరాకరణము

మహాత్ముడు నాయకత్వము వహించుటకు సిద్ధము గానున్నాడు

ప్రాణములు బాంబులను మాటచెల్లించుకొనవలెను

జోహానన్ బర్నర్ భారతీయుల సానుభూతి

అహమ్మదాబాద్ జూలై 21:—ఈరోజు వెలువడిన  
నవీన్ పత్రికలో వ్రాయుచు గాంధీమహాత్ముడు తాను  
మొదటినుండియు పత్యాగ్రహోద్యమముతో సంబంధము గలగి  
యుండెననియు, ఇల్లధిభాయి పటేల్ వారు ముఖ్యవిషయము  
లలో తన్ను పరిహసించుచుండెననియు వ్రాయుచున్నాడు.  
తన జబ్బు సీరివలన పథిలకు రావసరములేదని వల్లభభాయి  
తాను ఒప్పుకొని యుండెరి. వల్లభభాయి పటేల్ గారు ఆరస్య  
యిన యెడల తాను బార్లో వల్లి నాయకత్వము వహించుట  
కు సంసిద్ధుడుగానున్నాడు పటేల్ గారు తన్నంతకాలము తాను  
వల్ల పరిహసించుచు. (అ. (పె))

ప్రభుత్వమువారి దృక్పథములో మార్పుమియులేదు  
మహాత్ముని వ్యాపకము

అహమ్మదాబాద్ జూలై 22:—నూరకులో వల్ల భా  
యగారికిని ప్రభుత్వమునకును జరిగిన సమాశ్చయము  
విషయమై వ్రాయుచు గాంధీమహాత్ముడు ప్రభుత్వదృ  
క్పథములో మార్పుమియులేదనియు, దయాస్వభావులగుటకు  
మాడుగా కాశివ్యమహాత్మునిని గూర్చియు వ్రాయుచున్నాడు.  
ప్రభుత్వమువారి మౌనమునుండియు పది జనగనలె  
ననిన యీ క్రిందవర్తకులను ప్రభుత్వమువారి దృక్పథమునవలెనని  
వ్రాయుచున్నాడు.

1. పత్యాగ్రహములో చేరినవారికి సంబంధించినవారందర  
నిడుదలచేయబడవలెను.
  2. అమ్మబడినను, అమ్మబడికపోయినను భూములు  
ప్రాత ఆసామిలవ్వబడవలెను.
  3. కొద్దిగలను అమ్మబడిన వస్తువులకు బహుభరణచొప్పున  
ఖరీదు యజ్వలపడవలెను.
  4. కలిలోనుండి తొలగించబడినట్టియు, రాజీనామా  
నిచ్చినట్టి గ్రామద్యోగియులు తిరిగి పనులలో చేర్చుకొన  
బడవలెను.
  5. పత్యాగ్రహములో ప్రజలు జైదీకవ్వముల నన్ని  
టికి సరియగు పరిహార మొసంగబడవలెను.
- ప్రభుత్వమువారికి సంధిచేసికొనుట యిష్టములేనట్లు  
వ్యక్తమైనదిగావున ఇల్లధిభాయిగారు సంధి ప్రయత్నములను  
విరమించవచ్చును. పది ప్రయత్నములు బార్లో పత్యాగ్రహ  
లకు తమ విద్యుక్తమునండి తొలగింపరాదు. తను గౌరవము  
నకు భంగములేనట్టి విధమున సంధిచేసికొనుటకు సంసిద్ధులైనను  
ప్రాణముపోయినను వారి మాట చెల్లించుకొనవలెనని వారిని  
ప్రబోధించుచున్నాడు. (అ. (పె))

నత్యాగ్రహముల యెడ సానుభూతి

పూనా మునిసిపాలిటీవారి తీర్మానము

బొంబాయి, జూలై 22:—బార్లో పత్యాగ్రహముతో  
సానుభూతి జూపుచు బొంబాయి మునిసిపల్ సంఘమువారు  
తీర్మానము జారీచేసారు.

జహానబర్నర్ భారతీయుల సానుభూతి

బొంబాయి, జూలై 22:—జహానబర్నర్ భారతీయుల  
రులు బార్లో పత్యాగ్రహమునకు 1089 వసూలు చేసినంత  
కాదు. (అ. (పె))

శాసనసభా ఎన్నికలు

మైసూరు, జూలై 21:—బార్లోనిన్ని నిర్ణయము  
నెడల అహమ్మదాబాదు రావసరమైనను రాజీనామా  
నిచ్చిన జయరాంధాస్ దొలవ రావగారు. తిరిగి అధికసంఖ్యా  
కులచే కావసరం తన్ను కొనబడినది.

గులాంహుస్సేన్ పీడియముల్లాగారి స్థానమున మిరాన్  
మహమ్మద్ మగా తన్ను కొనబడినది. (అ. (పె))

పంజాబ్ మాలేరం ఉద్యోగియుల విరాళము

లాహోర్, జూలై 22:—ఇందిరాకరం క్రొత్తద్యోగియు  
లు చందాలుచేసుకొని 28 రూపాయలు బార్లో పత్యాగ్రహ  
నిధికి పంపిసారు.

పాంచాలదేశ సహాయము

పాంచాలదేశములో నింతవరకు వసూలయిన  
రేసు 10,000 రూపాయలు చాలా గానుములకు చందాలు  
పనులుచేయువారు వెల్లియున్నారు. ఇంకా చాలద్రవ్యము  
వసూలగును. (ప్రీ (పె))

బార్లో వేళ్లుటకు సిద్ధముగా


నుండుదు

జిల్లా అకాదీదళ కార్యదర్శి ప్రకటన

జిల్లా, జూలై 22:—ఈరోజు అకాదీదళము బార్లో  
దుకొరిన నప్పుడు బార్లో వేళ్లుటకు సిద్ధముగా నుండవలసినదని  
జిల్లా అకాదీదళ కార్యదర్శి అకాదీదళ తేలియబరచిసాడు.  
(ప్రీ (పె))

కలుపాటలు పాడుటలేదు

బార్లో, జూలై 21:—కలుపాటల నెవ్వరును పాడ  
రాదని వల్లభభాయి పటేల్ గారు కావించిన ప్రార్థన ఫలొన్ను  
ఖమైకది. బార్లో తాలూకాలోనే గాక  
చుట్టుప్రక్కల జిల్లాలో సయితము పాటలు సాడుట  
లేదు. జాలపూర్, బుల్ సార్, చిక్కి, తాలూకాలో యెవ్వరు  
ను పాటలుపెట్టలేదు. చిక్కిలో ఉద్యోగులు బ్రోఫీ, అంక్లేవ్లరు  
అను స్థలములనుండి పాటలుపాడువారిని తీసుకొనిరావ్రయ  
ల్పించిరి. కాని వారిచేతకాలేదు. అడజ్ జలో తాటిచెట్టుగల  
వారు కలుపాటలుకలు పెట్టనివ్వ నిరాకరించిరి. వర్సీకాణవా  
ర్లు బ్రోచివెల్లి పాడవలసినవారైరి. అంకలేవ్లరులోకూడ ప్రజ  
లు కలుపాటలుపాడకూడదని కలచిసారు. బోరసీ తాలూకాలో  
128 అంగళ్లుకు 28 దుకాణములే పాడబడెను. చాలమారును  
దేశములనుండి సయితము బార్లో పత్యాగ్రహమునెడల సాను  
భూతివచ్చుచున్నది. జోహానబర్నర్, శాపురములగు భారతీయు  
లు 1089 రూపాయలను పంపిసారు. శ్రీమతి ఆసిబీగెంటుదేవి  
అంగ్లదేశమునుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నది. సిక్కునిర్ణయమును  
మరల విచారించు వరకు తాము సిక్కుల నిష్ఠయుని  
చెప్పటచే ప్రభుత్వము వారు బార్లో ధీరుల భూములను జప్తుచేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. ఈ  
భూములు మరల ప్రాతభూస్వాముల కివ్వబడవని ప్రభుత్వము  
వారు చెప్పెదరు. కాని యిది నమ్మదగిన మాటకాదు. మొదటి  
స్వరాజ్య ప్రభుత్వము యీ ఆస్వాములను కట్టచేయును.  
ఇంతలో బార్లోనినటి తేత్రములనేకము బయలుదేరును.  
(ప్రీ (పె))



**No. 315.**

విప్లవమైన గువాపనగల సబ్బు. పరిశుద్ధ  
ఎనవత్తువులు, శ్రేష్ఠమైన చందనలైల  
ము మొదలగువాటినుండి చేయబడినది.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.  
P. O. BOX 237 3433  
MADRAS



దానికి అన్ని సంగతులు తెలుసును. నన్ను నా తల్లి నా భర్త  
పేత్రుని యిడుములు నా యింటిదానికి తెలుసును, నాకు ఏ

దానికి అన్ని పంగతులు తెలుసును. నన్ను నా అత్త నా భర్త  
 తెలిసి యిడుములు నా యింటిదానికి తెలుసును, నాకు ఏమి  
 పూకారినా నుండేదికాదు. నా అత్త యింటు లేనప్పుడు నా  
 ప్రాణానికియొక మృత్యుదేవతలె సుండేడిది. నాకు నూయ  
 ముగ్గులేదు. అందున ఏమో యిది నా ప్రాణం కాస్తుంది దీ  
 గో అన్నీ చెప్పేవానను. ఆమండ అన్నీ మరిన్ని కల్పించి నా  
 అత్త సుస్వపాదపలెనని చెప్పి నన్నే బాధ పెట్టిది. ఈమంగ  
 కొంత అవధిపడెను పిమ్మట దానితో మాటలాడేదానను కాను  
 పిల్లి గుమ్మ పెట్టుకొంటునో తెలియదనగా, నా జీవమును త  
 గలో నంతరింపజేయుమని నిత్యము లోన దేవుని మొక్కుకొ  
 వానను. తుదకదే ఫలించినదన్నట్లు నా జీవితచారిత్ర పఠిత  
 చిది శేన కాపురమునకు రానున్న కాలములో నా అత్తవాని  
 వేలారిలో కాపురముండేవారు. ఆనాదినుండి వారిదా గ్రామ  
 కాపురం, అయితే అక్కడ ఒక తెలుగు వేలిగిందలు మా అత్త  
 ఆమెకూడా చదువుకున్నదే. కానిప్రాచీనపదవు భోజనాంతర  
 నిత్యం పురాణక్రమణంయొండే తీరవలెనట. తుదకు ఆమె అ  
 కాలతేనం చేయవలసిందేనట. అల్లభేయూడు ముక్కులపురాణ  
 అన్నమాటనుమండే, ఈ విధిలో బడవాల్ని బాగుపడతారా  
 ఈ ఆట అడవాళ్ళ దాకాపాకిందిమాచేరా. ఈ కుటుంబమరా  
 నలు, తక్కినవిషయాలు ఏలాగుంటాయో యోచించుకొండి  
 నామామగారు బహుసాధువు, ఎక్కడచూచినా యిది యొక  
 గొప్పవిక్రమమన్నట్లున్నది. ఇలాంటి చావగొట్టి చెవులుముయ్య  
 క్షేమలతో యింట్లో పునుషులు వుత ఆనాధులవుతారు. వాళ్ళ  
 తెలియకుండా యిలాంటి గండగోళం జరగడం అంతాఅయ  
 నతకువారే యింటి యజమానునకు తెలియడం అటుతరువారే  
 న్నాగంపన్న తప్పించుకోవడం ఇది విధానంయిలాంటి విషయ  
 లతో జరుగుచున్నది. అప్పులో తన్నులు తినలేక పాపం మ  
 మామగారు బంధుజనంలో వచ్చిపడ్డారు. ఆయనతన్నులు నా  
 ప్రాన్ముఫరతయి ౧౦ తవరకు వచ్చింది.  
 నాభర్తవిషయం కొంత చెప్పిముగిస్తాను. నా చరిత్ర! ఆయ  
 నాకు బాగా చదువుకున్నాడు. అయితే నాలాగే లోకాన  
 భవంలేదు. ఉన్నప్పుడు బాగాజేయుండేవారు. ఇది మా  
 అత్తకళ్ళ జేనేది! ఆమర్నాడు నాకు నా భర్తనలుగు  
 ప్లే గారు! ఏమిటి అన్యాయం అనే దిక్కులేదు! ఇరుగుపా  
 గు - భావి తెలిసి తెలియ నట్లుండేవారు! వాళ్ళకేం పట్టిం  
 నావ్రాసు! అంతాటి కాఫీ, తాగినస్త్రీ యాయన ద్రాక్ష  
 నీర్లు తాగిపచ్చివోడలు తెలియక నన్ను చావమోదేవారు! ఇ  
 మాచి మా అత్తదగ్గరదీసి ఆరోజున నాకుపచారం చేసేది  
 మర్చికొంచెం రెండుమాడు రోజులలో లేచుకునేదాన్ని. ఇం  
 లో ఆమెకోపం చెప్పరంకానిది. మొగుడడపడ్డా అందరి  
 వెనుకకు నెట్టి నన్ను ఆమాతం క్రింద పడజేసి కాలం నేతు  
 కమ్మి "చావుయండా" అని తిట్టిపోయేది. అంతట నామామ  
 వచ్చిలేవదీసి అమ్మాయి, "నీ కర్కం, నా కర్కం యిలాప  
 దిం. ఏడవకమ్మ!" అని నోరు మూసేవారు. కిగ్గరగా ఏదీ  
 న్నే తిరిగినిచ్చి నోరు మూసేవరకు తన్నేది నా అడవిడ్డ! నా  
 అత్త బం చెప్పడానికి తరంగదు. ఏనగబలం. చూడడాని  
 దయ్యపు ఆకారం! ఒకరోజు మధ్యాహ్నంనుంచి నన్ను బహు  
 సాక్షిమా నన్ను బహు దెబ్బలుకొట్టింది. ఇంతలో నా భర్త  
 యింటికివచ్చెను. ఏది ఆమండ అని పిలిచి ఒక తన్ను నాడ  
 క్కలా తన్నును. ఆతన్నుతోనే నేల నొరగిలిసి. స్వామి  
 యింతట్కు నా నన్ను నీదాపునకు పిలిచిగొనిపోవారా! ఆ  
 మనకుచే దుఃఖించిలిసి. నన్ను నోరొకాడుగొని పోవుటగర్దు  
 దుగాని అంతజేమయ్యెనో నాకు తెలియదు. ఒడలుమరం  
 నుఖ నిద్రంకెందిలిసి!

మాణిక్యం.

---

ఉచితము      ఉచితము      ఉచితము.

కోటికృతులు కందు. ప్రతియేడు శేనకువేలప్రజ లక్షా  
 కాదులనున్నాడు. మిశ్రల కానూడను.

1928 సంవత్సరపు వాణిజ్యముయొక్క  
 భవిష్యత్తు రిపోర్టు

ఈవత్సరము మియొక్క వ్యాపారాధిక్యతయొక్క సభ  
 నుండుదెలుపును ప్రపంచవ్యాప్తమిబడనినజ్యోతిష్యుడు, యావిద్య  
 యెందు ప్రత్యేక ఘనత సంపాదించినవారు. యావత్సరము మి  
 యొక్క వ్యాపారమునుగూర్చి తేదీలు నివరముతో యెట్లుజర  
 గునడియు, వస్తుసామగ్రియొక్క సప్తయి గిరాకీ యెట్లుండునో  
 కాస్త్రయుక్తముగ దెలుపును. ప్రపంచములో ప్రతిచోటను  
 జరుగు వివిధ వ్యాపారములను గూర్చి శేరుగ దెలుపును.

తగిన సలహా బొందుటకు తొందరపడుదు. పుస్తక  
 ధరకుగాను దు ర్గైకొనబడును. ఆలస్యము చేయరాదు. కొ  
 ప్రతులు మాత్రమే గలవు.

ప్రకాశకులు:—కమర్షి యలు భారాన్మరిపోర్టు 192  
 ప్రపంచములో వ్యాపారసంస్థలన్నియు యీ రిపోర్టు సుపయో  
 గించుచున్నాడు.

ఇంగ్లాండునందును—ప్రాద్దేశములందును సవైదారులు  
 —"స్వీడు కాంటెబిల్కంపెనీ, రిపాలెంట్స్ సెం. 2055.  
 బొంబాయి (యండియన్

123-7-28

సీమవజ్రా దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు      రే. అ. పె

కాంక వల్లు— $22 \times 22$  మంగుళూర్ బి;      8-14-0

                        పరావలికము      7-14-0

కారి: క్షుల్లు— $22 \times 22$  "మాటాకు సైజు" (బి) ర      8-8-0

                        పరావలికము ( $20 \times 20$ ) ర      7-6-0

తెలుపువుల్లు—1703 (నెట్) ర      12-12-0 స్లాన్ గో 9000  
ర      12-1-0 1702 ర      10-8-0 ఎల్. ఎల్ 78,  
78, ర      8-6-0 68/888 ర      12-12-0;

తెలుపు వడ్డింగ్ న్—H. K. 62 ర      17-0-0; B B B  
ర      6-0 C 40000 ర      21-8-0 100,000 గజం 1-8  
గ      8-10

సులు

40 వెంబరు సీమ (5 పా కట్టులు)—వాక్రి ర      6-14-0  
చలవ (కొంగ) ర      7-6-0; చలవ (పసిటి కొంగ) ర      6-18 0.  
చలవ (హాక న్యక) 6-14-0 చలవ (గె న్రి) ర      7-0-0 చలవ  
(గద్దలెంపా) ర      7-14-0 తచ్చగురము (నిర) ర      7-10;

40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) లయదు నత్తరములు  
ర      12-7-0 శలర్ బాల్ ర      12-4-0 వెలి

60 సీమ (5 పానులకట్టులు)—బెన్ టైర ర      14-8-0;  
రాట్టుము (ఎత్త) ర      12-0-0; దుడుకారము ర      9-0 0 ఎద్దు  
గడియారము ర      8-15-0

ఇత్తడిరాలు—(డిటో మేన్) ర      27.

డిటో (ప్రాసాయర్) ర      286

రాగితేడ ర      268.

సిమెంటి పీవా చెల్:

గోన్ హేమ్ ("చెయ్య") ర      12-4;

జులై 10-4-0

చక్కెర మూటయొక్క ధర—  
 వావా ఏ-డీకి ఈ 27-4-0 అగస్టు, నెప్తుం 26-14-0  
 వేరు సెనగ నూనె  
 “ఇంగ్లీషు బావి వధరల—గానుగ య 117½

ఆముదము  
(మొత్తం బెరుగు) రు 108

పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు

అన్నితోలు, ౧ టు ౧½)	"అప్ కంప్రైస్"	రు 1-5-6; 1.6 6
" (8 టు 8½)	"	రు 1-4-9 టు 1-5-3
" (తేలిక)	"	రు 1-8-0 టు 1-8 6
" (8½ టు 9) బెగునూర్లు	"	రు 1 5 3 టు 1 ౯-6
" (౧ టు ౧½)	"	రు 1-6-3 టు 1-6 9
" (తేలిక)	"	రు 1 8-0 టు 1-9-0
" (9 టు 9½) బెగునూర్లు	"	రు 1-5-3 టు 1-5 9
" (6½ టు 7)	"	రు 1 6 6 టు 1-7 0
" (౧ టు 1½) విజయనగరము	"	రు 1-6 0 టు 1-6-6
" (6½ టు 6½)	"	రు 1-6-3 టు 1-7-3
" (౧ టు 1½) జిలూరు	"	రు 1-6-9
శీతతోలు	"	రు 4 6 టు 3-10-0
శీతముడితోలు	"	రు 1 7 6 టు 1 8 0
అన్నిమాడతోలు	"	రు 1 14-0 టు 2-1 0

నైగరోగము,

పక్షవాతం, చెమట  
చికిత్సకులు డాక్టరు అగస్త్యేయ్య రావు  
కావట్ల (నందూరు జిల్లా)

పంథి మూర్తి

200 1-3 0-2-0; 12-3 1-4-0

ఈ దిరియార్థముతో పంపిణీ మూలమున చిగుర్లు గట్టి  
 పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తము పోతుండేనా, పోలేదిట్లనినా  
 లేకయోనును, పండ్లు ముట్టుచున్నంత పోనా నుండవచ్చును.  
 అప్పుడొకసంవత్సరము పోయినా పోయినా - మరలాను.

# ఆర్యవైశ్య యువజనసభ వాయల్ పాడు

అధ్యక్షులగు కొల్లూరు సూర్యనారాయణ  
గుప్తగారి ఉపన్యాసము

ఆర్యవైశ్య యువజనసభారా! మేల్కొలుచుడు. దేశసేవా ధురంధరుల నడుములను దిగియగట్టుడు. యువకుల కుండలల నీన ఉత్సాహమునకు మిరియించుడు. ఉత్సాహమునకుతోడు శరీర, మనోదృక్పథములను కలిగియుండినయెడల సంఘమునకు దేశమునకు తగినంత ఉపకారముచేయుట కవకాశముండును. దైర్యము, సాహసములేని యువకుడు బ్రతికియుండినను చచ్చినను సమానమే! ఏదేశచరిత్ర చూచినప్పటికి యువకులు ప్రాంధిం ది, కార్యమును జయప్రదముగా జరుపని విషయములేదు. ఈ మధ్యను స్వాతంత్ర్యమును పొందిన తరువాత కొరియా దేశము ల చరిత్రములు చూచిన యువకులే స్వాతంత్ర్యము పతాకమును నెలకొల్పిరి. మన యువకులలో శరీరదృక్పథము లేకపోవుటచేత కొన్ని ప్రాంతములందు మనకులము చాల చురుకైనగా చూడ బడుచున్నది. ఈ మధ్య ప్రాద్దులూరిలో మహమ్మదీయులు మ ననైపులకు కలుగజేసిన తొందరలో, అక్కడనున్న వైశ్య యువకులు కొంతమంది బయలుదేరి శరీరదృక్పథమును సంపాదిం చినవెంటనే కలిగిన నవీనశక్తి చూపించుటకు సద్దుమగాయుండిన తరువాత, మహమ్మదీయ శత్రువులు పాదాక్రాంతులైరి. ఇది యంతయును కొప్పపు నుబ్బయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగి నది. అప్పుడు మనలను సాధారణముగా నిరసన భావముతో చూచు బ్రాహ్మణ కూడ్రసాదరులకు ఆశ్చర్యము కలుగజేసిరి. అట్టిసంగతి జయప్రదముగ జరగలేకిన మన వైశ్యసాదరులకు సభివారి తంపున అభినందనములు చేయుచున్నాను. సాదర సాదరిమణులారా! ఈ గ్రామములో కాలుపెట్టినతోడనే నే నొక విషయకరమైన సంగతి వినియుంటిని. ఈ ప్రాంతముల యందు కొన్ని సలమలలో రెడ్లు అను తెగవారు మన వైశ్య సాదరులను వంచములకన్న అధమముగ చూచుచున్నారన్న సంగతి వినినతోడనే నా శరీరమునందు గగుర్పాటు గలిగినది. వారట్లు మనలను చూచుటకు కారణము లో చించి చూడ నాకు తట్టిన సంగతి యొకటి గలదు. మనవారు సహజముగ మేల్కొలుచారు. తక్కిన సంఘమువారితో ఎంతమాత్రము దీక్షా నరు. ఆదనాజమే త్రదనమననే శక్తిలేమిగా భ్రమించి మనలను మనశత్రువులు కొన్ని యొక్కట్టుల పొల్లేముచున్నార. గనుక మన యువకులు పీరికిదనమును వదిలి దైర్యము నవలంబించి శరీర దాదృక్పథమును సంపాదించుటకై తగు ప్రయత్నములు చేయ వలయును.

శరీరమనోబలమును సంపాదించుటకు, తాలింఖానాలు, విద్యాశాలలు, విద్యార్థులపసరులు, ఏర్పరపవలయును. అవియె ట్ల జరిపించవలయునో మన పెద్దలు నిన్న మొన్నటిరోజులలో జరిగిన మహాసభలో తీర్మానించియున్నారు. ఎప్పుడు మనసం ఘములను సభివృద్ధిచేసికొనగలవారెమో, అప్పుడే మనయందుగల అనూయభావమును మార్చుకొని, స్నేహభావము నవలంబించెద రు. కనుక దేశమాత నేవచేయుటకై తగిన శరీరమనోబలమును విశ్వప్రయత్నములయినను చేసి సంపాదించవలెను. లేనియెడల ప్రపంచములో, మనదేశములో, యితరసంఘ యువకులకు పరి హాసాస్పదలగుచుండును. ధనలోభము, మనకెన్నడును లేదు. మనదేశములో జాతీయమత, సాంఘికవిషయముల క్రింద మన వారు శక్తివంచన లేకయే విచారముల నొసంగిరి.

మనకులమునం దుద్భవించినట్టియు, మనదేశము సుదూరిం చుటకై అవతరించినట్టియు, భూప్రపంచమునంతయు మహాత్ము డనియు, అపతారపురుషుడని మేల్కొనబడినట్టి, గాంధీమహా త్ముడువడికించిన ధర్మసూత్రములను కొంచెము గమనించెదము. దేశవ్రతము పూనుడనియు, ఖడ్గర కట్టడనియు మహాత్ముడు బోధించిన విషయము క్రొత్తదికాదు. ఈ ప్రాంతములందు గల మనవైశ్య యువకులకు స్వదేశవ్రతమున్న అర్థముకానట్లు కన బడుచున్నది. ఈ ప్రాంతములందు ఖడ్గర నపయోగించుట చాల తక్కువగాయుండుట కాచిన నాకు చాలగొప్పవిచారము పొడముచున్నది. కనుక సోదరలారా! స్వదేశవ్రతము పూను ను. దేశసేవ చేయుటకు ప్రయత్నములు చేయుడు.

సోదరిమణులారా! మీకు ప్రత్యేకముగ నా ప్రార్థన యొకటిగలదు. మీరు మీ సోదరులతోపాటు ఖడ్గరపై నాదరిం చుచున్నదే మనసంఘమునకుగాని, దేశమునకుగాని ఎట్టిదైన మైన లాభములేదు. ఏదేశమందైన స్త్రీలు కలవనిదీ ఏమంచి కార్యము సంపూర్తి లేదన్నమాట లోకవిషయము. మీరు ఖడ్గర మోలునియు, నాజాతుగా లేదనియు కినుక వహించక ఖడ్గర వైశ్యధారణచేసినచో మీకు స్వతంత్రత వచ్చినట్లుగా భావించు కొనవలెను. కొంచెము వేదమునకు, హాకునకు లోకము నచ్చు నేమో అనిభ్రమ పడెదర ఆభయములేదు. మీయిష్టమువచ్చిన రంగులలోను, సన్నములోను ఖడ్గర వస్త్రములు వచ్చుచున్నది. మీర కట్టుచీరలక్రింద ఖడ్గరపెట్టుచున్న డబ్బులో నూడవ

వంతు మాత్రము ఖడ్గర ఆగును. మీకు ధనలాభము కలుగుటయే గాక దేశసేవయునుతోడ్పడిన పుణ్యము సంపాదించిన వార గురురు. మోటుబట్టులని మూతి ముడువకండి నేడు మీరు యువ కులు, శత్రు యెల్లాండు, తరువాత మాతలు, వీరమాతలగు భా గ్యముకలదు. కనుక మీరే ఆదర్శకులుగ నుండిన యెడల దేశ దాదృక్పథమునకు తోడ్పడినవారగుదురు. ఓ యువకులారా! మీరు మీపిదలయందు స్వాగత పతాకములయందు ముడిం చిన నవరత్నములు మీకు నేను జ్ఞప్తికి తెచ్చుచున్నాడ ను. “దేశసేవ విముక్తికై పాటుపడుడు. దేశమాత సంతోషము తెగగొట్టు” అనువాక్యములను మాత్రము మీరు స్వప్నావస్థ యందైనను మరచుటకు వీలులేదు.

మనసంఘమును వేరు పురువులవలె మొదలంటి తినితీయు చున్న దురాచారములను రూపుమాపుటకై తగు ప్రయత్న ములు చేయవలెను. మనసంఘము నుండి క న్యా కు ల గ్గ వరకులగ్గములు అతిబాల్యవృద్ధవాహములు పొరదొలబడును, బాలవిలంతు పున గ్రహహములు నిరతేషణగ ప్రథమ వివాహ ములగనే పరిగణించిచేయుటానవలెను. ఈ సందర్భమునందు మహాత్ముడు చాలదూరము గ్రంథములను పరిశోధించి మహాపం డితులతో తర్కించి దూరముగ నాలోచించి పరిశోధించి వ్రాసి నవిషయములను గమనింపుడు. వారివాక్యములు వేదవాక్యము లుగ పరిగణించుటయందెట్టి దోషమునులేదు. నిర్బంధవైధ్యమును దేశమునందేపారదోలుడు” రజస్వలనంతర వివాహము లే దేశోద్ధారణయని చెప్పుచు బాల్యవివాహమును ఈ క్రింది రీతిగా ఖండించివాడు.

బాల్యవివాహములు కాస్త్రమతదామ్యములనియు గుణ రాహిత్యములనియు స్పష్టముగ తెలియజేసివాడు.

గనుక యువజనమిత్రులారా! మీరకొన్ని సకార్యముల నుచేయుటకు కంకణముగట్టుకొని శ్రద్ధాభక్తులతో సంఘసేవచే యగలండులకు మిమ్ములను ప్రార్థించుచున్నాను. ప్రతియువకు డు తాను యువనిదనంపెత్తరములు వచ్చినగాని పెండ్లిచేసకొను టకు తగినంతదేవాదార్థ్యములేనిదే కుటుంబము పోషించుకొను అవకాశము వివాహము చేసుకొననియు వరకులగ్గము నెంతమా త్రము గైకొననియు మనసంఘములోగల బాలవిలంతు వివా హములకు తోడ్పడెదననియు ప్రమాణముచేసి దృఢనిశ్చయమై కార్యరంగమున ప్రవేశించవలెను.

ఓ యువతీలారా! నీవుచేయు వ్రతములు ఏమయియుం డవలెనను.

- (1) నాకుమరైత 15 వత్సరములు పూర్తిగనిండినగాని వివాహముచేయను.
- (2) పెండ్లిలియందు కట్టుముకోరిన యువకునకు నా కుమరైవలెను.
- (3) విద్యాగణ విహీనుడైన యువకుడు ఎంత ధనవంతు డైనను నా కుమరైత వివాహమునకు ఇవ్వను.
- (4) ప్రతిదినము ఒక ఘంటకు తక్కువగానుండ రాట ముపైని నూలువడికెదను.

ఈ యువజన సభివారు కారదా బిల్లును ఏకగ్రీవముగ నామోదించవలెను. ఈ బిల్లును పెట్టుటకు కారణభూతులము మనమేమోయని సంశయముగలుగుచున్నది. ఏలనన 1921 వ సం వత్సరముందు విశాఖపట్టణములో జరిగిన వైశ్యమహాసభయందు రజస్వలనంతర వివాహము కాస్త్రసమ్మతిమనియు, అట్టి వివా హములు జరుపవలెననియు, బాల విలంతు వివాహములుచేసి కొన్నవారితో సహా పంక్తి భోజనముల కెంతమాత్రము ఆత్మ కణ లేదనియు, మ-రా-రా-శ్రీ టి. ఆదినారాయణ చెట్టివారి ఆధిపత్యముక్రిందక, సాలస బావనయ్యగారి సహాయము వలనక, తీర్మానములు జరుపబడినవి. అట్టి తీర్మానములు గా వింపబడిన తరువాత, ఆ తీర్మానములు అమలులోబెట్టుటకు తగినంత అవకాశము నిచ్చినది. ఈ యువజన మహాసభలే! శ్రీపద్మి చంచయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగిన మొదటి సభాస మయందును విలంతు వివాహములు చేసుకన్నవారు ఇచ్చిన విందులకు విచ్చేసిన అధిక సంఖ్యాకులే దీనికి తార్కాణము. ఇంతియేగాక వైశ్యసంఘ సంస్కరణసభివారు ఈ మధ్యను జరిపిన బాలవిలంతు వివాహములకువచ్చి విందులారగించిన వైశ్య సాదరు లెంతమందో చెప్పటకు వీలులేదు. అట్టి భోజనములు చేసినవారితో మరి ఎన్ని కలవండి భోజనముచేసియుండిరో తె క్కపెట్టుటకు చిత్రకవునికైనను నలదిగాదు. దీనినిజట్టి మనకు తెలవనిన సారాంశము ఏమనగా బాలవిలంతు వివాహములు చేసుకన్నవారు సహా పంక్తిభోజనానర్హులని చెప్పటకు ఎట్టి ికారముగాని, న్యాయముగాని లేదు. అపూర్వాచార పరా యములు కొందరుండిన నుండవచ్చును. వారివలన మన యువ కులకెంతమాత్రమును భయము లేదు. వారికి తావులు దప్పుచు న్నవి. కాలచక్రము నావుటకు వారికి శక్యముకాదని యిప్పటి కే గ్రహించియుండవలసి యుండిను. కాని కొద్దికాలములో గ్రహించెదరు. అప్పుడు వారు మన శరణ్యమునకు వచ్చెదరు. మనమిప్పుడు వారిని చేతులార కాగలించుకొందము. నేటియు వకులు లేవటి ప్రమాఖులగుదురన్నమాట ఉభయభుగ్గహించ వలసిన విషయమే!

మనయువకులు తగినంత విద్యను నేర్చుకొనుటలేదు. గడచిన దానికి వగచుటకంటె ముందు రాబోవు వ్యవహారములను చక్కా బెట్టుకొనుటకు తగినంతకై సామర్థ్యములను గడించికొనవలసిన ఆగత్యము కలదు. పాలుమారియుండుటకు వీలులేదు. 7 మన యువకులు రాచకీయ, పారిశ్రామిక, వాణిజ్య వ్యవహారికవిద్యల యందు ఉత్తీర్ణులగుటకు తగినంత కృషిచేయదగిన 32 ధనవంతు లు విద్య మనకెందుకు అని ఆశ్చర్యచేయుట న్యాయముకాదు. కులతేనుమునకు దేశతేనుమునకు శ్రేయోదాయకము కాదని మాత్రము నమ్ముడి. ధనవంతులు కానివారికి ధనసహాయము చేయుటకు మన కులమునకు సంబంధించిన ధర్మనిధులు పెక్కు గలవు. ఇంకా కొన్ని నిధులను మన మహాసభివారు నెలకొల్పు టకు విశ్వప్రయత్నములు చేయుచున్నార. వారి ప్రయత్నము లు సఫలముచేయుటకు దైవమును ప్రార్థించుచున్నాను. మనకు ముఖ్యమైనవిద్యలు వాణిజ్యము వ్యవసాయము వ ప్రకములచేసి విదేశీయులకు మనదేశములో దొరకవస్తువు లన్నిటిని ఎగుమతి చేసి, లాభములను పొందుచు పరదేశములలో కొన్నిటిని ప్రస్తు తిపు ఉన్నతస్థితికి తీసుకొనవచ్చినట్లు వాడుమనవర్తకులే రాను రాను మనవర్తకము వరహాప్రగళమయ్యెను. ప్రస్తుతము మన వారు చేయుచున్న వర్తకము నామావిశ్వమని చెప్పటకు ి యములేదు. ఇకమీద మన మేమాత్రము ఆదమరచి యుండిన యెడల మనవారి నేటిలో వర్తకము రూపు మాయలకేమియు అడ్డునుండదు. కనుక ద్వైరపడును. మన యువకులు విదేశీయుల కు పోయి వర్తక సంబంధముగ విద్యను పూర్తిగా గ్రహించవల సిన బాధ్యత మనయందున్నది. మనవారు సహకార సంఘముల ను బ్యాంకులను బాయింట్లు స్థాపకంపెనీలను స్థాపించి మనవర్త కమునతిరిగి ఉన్నతస్థితికి తీసుకొని రావలెను. లేనియెడల మన విధిని నిర్వర్తించినవారముకాదు. ఈ కులములో మనముండతగ ము. మనలో నెంతమందో భూస్వాములున్నారు. భూస్వాము లందరు తమయువకులను మన దేశమునందున్నట్టియు ఆమెకా, జర్మనీ దేశములలో ఉన్నట్టియు ఉన్నత వ్యవసాయ విద్యల యములకుపంపి వలయు విద్యను నేర్పించి ప్రయత్నములుచేయుట మనకీను. మనదేశమునకును శ్రేయోదాయకము. గోసంరక్షణ వ్యవ సాయము వర్తకము ముఖ్యములైన వైశ్య ధర్మములుగ అనాద సిద్ధముగపరిగణంపబడుచున్నది. మన స్త్రీలకు దగినంత న్యేచ్ఛ లేదని చెప్పటకు కడు సిగ్గుచున్నది. గాని నిజముచెప్పటలో తప్పేమియు లేదు. ఏదేశములో నయి లే స్త్రీల కుత గినంత మర్యాద జరుగుటలేదో, అదేశము ఉన్నతస్థితిలో వుండు టకు అవకాశములేదు పూర్వము ఈ దేశ మహాపతివ్రతలు, వీరమాతలుగ బరిగియుండిరి. అట్టి మహాపతివ్రతవలెనైన దేశము లో నేడు స్త్రీలదుస్థితి చూచిన కడువిచారమగుచున్నది. మన కులదేవల మానముకొరకై ప్రాణమును కోల్పోయినట్టి మహాపతివ్రతా శిరోమణి, ఆమె సత్యాగ్రహ ప్రతీకగద మన కలము యిప్పటివరకునూ ఉన్నత స్థితియందుండుటను కారణ భూతములు. అది మన కులదేవత స్త్రీ అయియుండి స్త్రీలకు వారి హక్కులను ఎందుకు మనసును స్ఫూర్తిగ వాప్యకొనగూ డదు. స్త్రీలకు పురుషులకు ఏదైన మైన భేదములేదు. వారికి వివాహకార్యములయందును తొండి ఆస్తియందు కొనూరైకు కూడ హక్కుండునటులన, విద్యయందును తగినంతవారికి న్యేచ్ఛనివ్వనియెడల వారిని మనము మర పస మందూకములవలె నుంచిన వారమగుదుము. అట్లుచేయుట మనకు ధర్మముకాదు.

అన్నిటికంటె నుఖ్యముగా యువకులకుండవలసినవి గు గుణసంపత్తియే. గుణవిహీనుడు బ్రతికియుండినకులమునకును దేశ తమునకును, భారమేకాని యెట్టిదైన మైన ఉపకారములేదు. సత్య మేజయమని మనము గ్రహించవలయును. సత్యవ్రతము బూని తన జన్మపాపమునేనుకొని, మన దేశము పావనముచేసి విశ్వ ప్రయత్నము చేయుచున్న మహాత్మాగాంధీగారి జీవితమే ప్రబల నిదర్శనము. సత్యమేరణ్యము; సత్యవ్రతమే మనలను దైవసం భూతులుగచేయును. వర్తకమునకు శత్రువు పిలువడదని అనుకొ నుట మిక్కిలి పొరపాటు మాటవిలువే మూటవిలువ.

ఆర్యవైశ్యయువజనసోదరులారా! మనకులమునందంతు రించిన మూఢవిశ్వాసములనువదిలి అంబరానితనమున గా చమును మన దేశమునందీ పారదోలుటకు దగిన ప్రయత్నము లు చేయవలయును. అవిశాచము మనలను పీడించి పిప్పిచేయు చున్నది.

మన సంఘ సంస్కరణములయందును దేశసేవయందును పూర్తిగా విశ్వాసముంచి తగినంత కృషిచేయనిది, మన జన్మ ములను పావనము చేసుకొనుటకు వీలులేదు. కార్యదీక్ష పూను డు. కులగౌరవమును కాపాడుడు.

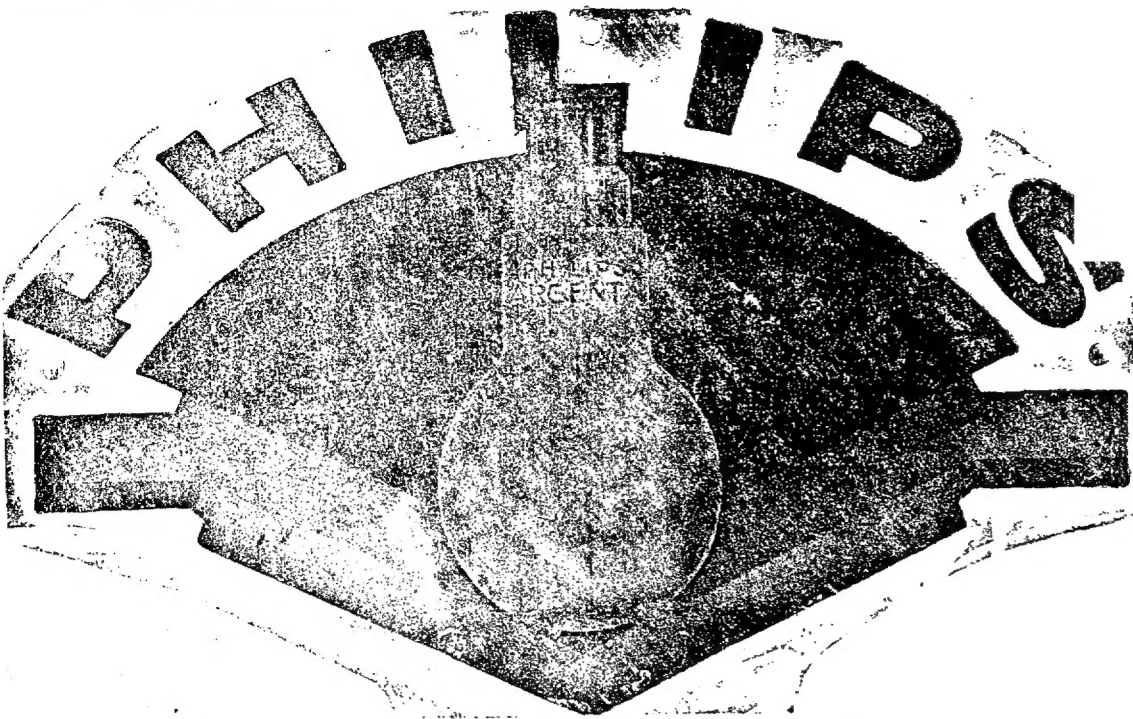
## భారతశాసనసభ

సిద్ధా, జూలై 20:—పెప్టెంబరు 8, 13, 20 తేదీలు భారతశాసనసభయందు అధికారతర కార్యక్రమమునకు ప్రత్యే కింపబడినవి. ఈ దినములయందు అధికారతర సభ్యుల బిల్లులపై చర్చజరుగును. పెప్టెంబరు 5, 11, 13 వ తేదీలు అధికారతర సభ్యుల తీర్మానములపై చర్చ సలపుటకు ప్రత్యేకింపబడినవి.

(ప్రేమ)



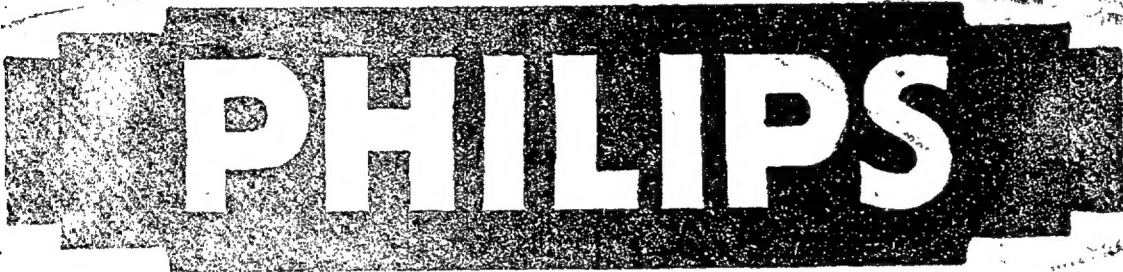
506 4 0 1 2 0



మితవ్యయమునకు ఫిలిప్స్ దీపములను ఉపయోగించి చూడుదు  
అదను వర్తకులవద్ద దొరకును లేక దక్షిణ ఇండియాకు గల సోల్ ఏజంటువద్ద దొరకును. 357

**THE CROMPTON ENGINEERING Co. (Madras.) Ltd.,**

Managing Agents:—BEST & Co. LTD., 1st Line Beach, MADRAS.



శ్రీ లక్ష్మీజ్యోతిరీ కంపెనీ, బెజవాడ - ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.  
కల్పికాదు. మోసములేదు.  
మా ప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాజులు, మెడగొలుసులు, రత్న  
ములు, పచ్చలు, కెంపులు పొడిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్ల గొలుసులు, బం  
గాడు, వెండిగొలుసులు, మర చెంబులు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధ  
ముగా నుండును.  
నవరసుబంగారునకు, ఛాద్ మెడికి, క్రొత్తమాదిరీలకు, చక్కని పనితన  
మునకు గ్యారంటీ.  
నచ్చనినస్తువులను తిరిగి తీసికొందుము. సంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయే మా  
యద్దేశ్యము. 4387  
ప్రాప్తైరు:—ఎచ్చేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

మైసూరు అగ్రికల్చరల్ డైరీఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

జంతుజాలము నష్టపరిహారమునిచ్చు సంఘము.

హెడ్ ఆఫీసు:—బెంగళూరు సిటీ.

సా.పి.కెం 1924

వ్యవసాయదాదలకు పశువుల వ్యంగితదాదలకు మిగుల లాభకరమైనది. మాఖ్యపదుపాయములు  
జంతువుల రిజిస్ట్రేషన్ ప్రీమియం కడుతక్కువ.

పర్మి ఫీకేటుదాదలకు, తమహక్కు... పొందక పూర్వము వాయిదాలపద్ధతి మీద చెల్లించునట్లుగా అప్పులు యివ్వబడును.  
పర్మి ఫీకేటు నాన్ ఫర్ ఫీటబుల్ హక్కును వెంటనే చెల్లించబడును.

ఆర్డర్ల జింగు యిచ్చే కేంద్రము, మావర్ బై జడ్జు, నల్లపేటెట్లు లేనిచోట్ల పబ్లికేషన్లు.  
ఇండియా, బర్మా, సిలోనికం దంతలను కావలెను.

వివరములకు

మేనేజింగు డైరెక్టరు, ది మైసూరు అగ్రికల్చరల్,

డైరీఫారమ్ కంపెనీ లిమిటెడ్, బసవనగడి, బెంగళూరు సిటీ.

శి శు సం ర క్ష ణి.

సామాన్యముగా చిన్న బిడ్డలకు గలగు వ్యాధులన్నిటిని తప్పక కుదుర్చును 50 మాత్రల సీసా ఒక రూపాయ

క్యాటలాగు ఉచితము.

రా మ మో హ న పార్ త్త సీ, బె జ వా డ.

**AMRUTANJAN**  
The Only Rain Killer



Price Annas 10 only.  
**AMRUTANJAN DEPOT.**  
**BOMBAY & MADRAS.**

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము 2113

ఈ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, హస్తలాభము, అంగ్ల ఇండ్ర  
జాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చిట్ట  
శేక తమాషాలు, విద్యోదయిద్యలు మనుష్యుని మాయముచేయుటకు  
మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, తేనెముత సమాధియగుట, శరీరము  
లేని తలచేత మూటాడించుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొద  
లగు విచిత్రము లున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4.  
Mesmerised Talisman సంజీవి దీనిధరించిన విశ్వరము)

అశోగ్యము, బలము, ధనలాభము, తెలివి, ఆదర్శము నిచ్చును  
దని నేతూరును. వ్యాపారమున లాభమువచ్చును. అనేక మందికి  
మెప్పు యిచ్చినది. 688 1-8 రూ. 1-8, 12-8 రూ. 1  
5. ఆర్. జ. శార్దూలంబాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా)

శ్రీమా న స్థా ల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వలకులభము! (పోస్తుఖర్చులపై తేగ్గము) గురూధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైద్యకాకల  
కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. అజీర్ణము, అదాచి, ఆవులింతలు,  
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల  
యందు బలతయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,  
వ్రేళ్లు, అన్నము మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను  
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆర్యోమనకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవారినొప్పులను వెంటనే మాన్పును.  
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ  
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.  
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్తు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా,

మదన కామేశ్వరిలేవ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక,  
నిస్సక్తు, కుష్టవృక్షము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి

మంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును  
గలిగించును. 2 డబ్బీలు వాలును. 20 తులముల డబ్బీలు 1-4-0  
పాలనుగంధితేవ్యము—రక్తకుద్ధికి శ్రేష్ఠమైనది.

సమామేహము, మేహపాదలు, మచ్చలు, ఎయిరెవర్చుకొగములు  
కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలువాలను.  
20 తుల డబ్బీలు. 1-4-0 చి. పి ఖర్చులు చేరు. 8851

2. పి.పి. అంతుకో, ఆయుర్వేదవనూజం, పెరి జేపి-నెల్లూరుజిల్లా.